

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5
TELEFON 31 22 do 31 26
KOD POŠTE SE NE VRAČAJO
IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERATNI ODDELEK
LJUBLJANA,
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 8
TELEFON 38-32, 38-23
POST. CEKOVNI RACUN
V LJUBLJANI ŠT. 11.739
OGLASI PO CENIKU
MESEČNA NAROČNINA
40 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Liudska fronta Jugoslavije mora zavarovati vse pridobitve narodno osvobodilnega boja

Govor predsednika zvezne vlade maršala Tita o delu Ljudske fronte za obnovo opustošene domovine in o pomenu volitev v ustavodajno skupščino

Dne 11. novembra tega leta bodo volitve v ustavodajno skupščino. To bodo najbolj demokratične volitve, kar jih je poznala Jugoslavija. Od vseh dosedanjih volitev se bodo razlikovale tudi po tem, ker se jih bodo udeležile prvič najširše ljudske množice, udeležile prvič jugoslovanske žene, ki so si pridobile to pravico s svojim bojem in delom v veliki osvobodilni vojni. Udeležila se jih bo prvič tudi vojska, ljudska vojska, ki si je pridobila to pravico s svojim junaškim bojem za osvoboditev naše države. Udeležili se jih bodo brez razlike starosti vsi, ki so se bojevali v vrstah partizanskih odredov in narodno osvobodilne vojske. Polno svobodo na voliščih zagotavlja narodom najpravičnejši in najbolj demokratični zakon o volitvah, ki je kdajkoli obstojal v Jugoslaviji in ki ga je sprejela naša Začasna narodna skupščina. Pri volitvah ne bodo imeli volilne pravice samo izdajalci svoje domovine, odkriti sodelavci z okupatorjem, samo tisti, ki so v najusodnejši uri zgodovine naših narodov izdali svojo državo. K sreči je takih zelo malo in to je najpravičnejša obsodba, s katero odvezamo naši narod pravico udeležbe pri odločanju o končni usodi naše države tistim, ki so jo izdali.

narodno osvobodilnega boja, spomniti onega težkega in sramotnega razdobja, skozi katerega je šla Jugoslavija od svojega početka pa do aprilske katastrofe 1941. leta. Vsak rodoljub se mora spomniti tistega slavnega razdobja od narodne vstaje 1941. leta do veličastne zmage 1945. leta. Mora se spomniti tistega junaškega razdobja, ko so najboljši sinovi naših narodov z golimi rokami odvezematorože okupatorju, se bojevali in krvaveli skozi štiri leta, ne samo da bi osvobodili državo izpod okupatorja, temveč tudi zato, da bi omogočili ustvaritev boljše in srečnejše Jugoslavije — nove demokratične federativne Jugoslavije. Vsak rodoljub se mora spomniti tistega neizmernega trpljenja, katero so pretrpeli v tej osvobodilni vojni naši narodi od okupatorjev in domačih kvislinskih izdajalcev, Paveliča, Nedića, Rupnika, Draže Mihajlovića itd. Vsak resnični rodoljub se mora zavedati, da se danes isti, znani in neznanji izdajalci zbirajo pod plaščem tako zvane demokracije, naslanjajoč se na mednarodno reakcijo z namenom, da za vsako ceno preprečijo normalni razvoj v naši državi. Tako politični kakor tudi gospodarski, z namenom, da za vsako ceno uničijo pridobitve velikega osvobodilnega boja, za katerega so sto tisoč najboljših sinov Jugoslavije prostovoljno dali svoje življenje.

Ljudska fronta, v kateri so združene vse demokratične sile Jugoslavije oziroma vse demokratične stranke, skupine in posamezniki, bo nastopila pri volitvah z enotno listo. Pri volitvah bo imela vse možnosti udeležbe tudi opozicija izven Fronte, kateri je dana polna možnost, da svobodno stopi pred ljudstvo, ki bo moglo svobodno odločiti, komu bo dalo svoje zaupanje.

Zaradi tega zavezuje vse to vsakega resničnega rodoljuba, vsakega pravega demokrata, da pri volitvah izjavi odločni »ne« vsem tistim, ki se danes izven Fronte skrivajo pod demokratskim plaščem z namenom, da zavedejo množice s prave poti. Kaj je Ljudska fronta? Ljudska fronta Jugoslavije ni časasna predvolilna koalicija, — koalicija za dosego samo določenih političnih ciljev. Ne! Ljudska fronta se je izoblikovala v dolgem razdobju. Pričela se je oblikovati še pred vojno proti notranji reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji, fašizmu nemških in italijanskih imperialistov, ki so že takrat s pomočjo naše pete kolone oz. reakcije pripravljali zasunjenje Jugoslavije.

Prav te dni, ko bodo jugoslovanski narodi volili svoje zastopnike v ustavodajno skupščino, mora imeti vsak rodoljub pred očmi tiste dni v preteklosti, tiste črne dni aprila 1941. leta, ko se je naša država znašla v največji nevarnosti zapuščena od tistih, ki so jo takrat vodili in ki se danes znova ponujajo ljudstvu, priščajajoč si monopol demokracije. Vsak rodoljub se mora te dni, ko se dokončno odloča usoda pridobitev

Ljudska fronta je odigrala zgodovinsko vlogo pri osvoboditvi naše države in je izšla ne samo kot zmagovalka iz te vojne, temveč je postala glavni temelj bratstva in enotnosti naših narodov. Tisti, ki tvorijo to Ljudsko fronto, — to so delavci, kmetje in poštena inteligenca, to so komunisti, pristaši kmetijskih strank, velik del pristašev demokratske stranke, samostojne demokratske stranke, pri-

staiši republikancev, pristaši nekdanje HSS (danes HRSS), pristaši muslimanske stranke, pristaši skoraj vseh strank v Sloveniji, to so narodi Srbije, Hrvatske, Slovenije, Bosne in Hercegovine, Črne gore in Makedonije, oz. ogromna večina vseh jugoslovanskih narodov, — so šli v boj, združeni po jasno določenem programu, in ta je: voditi neizprosen boj proti okupatorju do njegovega izгона iz naše dežele, bojevati se proti vsem notranjim izdajalcem in reakciji ter za resnično demokratičnizacijo naše države, bojevati se za novo in boljše Jugoslavijo, bratsko skupnost enakopravnih narodov. Ta svoj načrt je Ljudska fronta izvedla. Okupator je izgnan iz naše države. Jugoslavija je osvobodjena. Kvislinške izdajalske vojaške formacije so razbite in uničene. Ljudska fronta je z nadčloveškimi napori v tem težkem razdobju dosegla, da je ustvarila iz predvojne versailleske tvorbe Jugoslavije, Jugoslavije neenakopravnih narodov, razbite v notranjosti zaradi socialne in narodne krivčnosti, novo Jugoslavijo enakopravnih narodov, Jugoslavijo bratstva in enotnosti, ki predstavlja njen osnovni temelj. Ljudska fronta je v boju ustvarila svojo zares ljudsko vojsko, ki je nosila glavno breme osvoboditve naše domovine. Ljudska fronta je takoj v začetku vstaje položila temelje prave ljudske oblasti, ki omogoča udeležbo najširših ljudskih množic pri upravi državnih poslov.

Po osvoboditvi vseh delov naše države se je Ljudska fronta razširila z vojaško in gmotno pomočjo Sovjetske zveze in gmotno pomočjo Anglije in Amerike, prav tako pa je tudi dopolnila svoj program z novimi težkimi nalogami in te so: obnova naše razrušene dežele, sprejetje raznih zakonov po svojih zastopnikih v časnem parlamentu in vzpostavitev državnega aparata. Razen vojaških in političnih nalog, katere je imela Ljudska fronta v svojem programu v času vojne, se torej sedaj njen program razširja tudi z gospodarskimi nalogami, ki niso nič lažje in zahtevajo za svojo izvršitev mobilizacijo vseh pozitivnih ljudskih sil.

Razumljivo je, da se Ljudska fronta zaveda tega, da more vse te naloge izvršiti samo na ta način, da se ustvari taka notranja ureditev, kakršna je zahtevana v programu Ljudske fronte, to je republikanska oblika, zasnovana na federativni skupnosti popolnoma enakopravnih jugoslovanskih narodov, na resnični demokraciji, ki je osnovana na socialnih in političnih pravicah najširših ljudskih množic. O tem pa bo odločilo ljudstvo samo pri volitvah v konstituantu.

V tem kratkem razdobju, odkar je bila naša država osvobodjena, je dosegla Ljudska fronta ogromne uspehe. Vzpostavljen je železniški in cestni promet, tu je bilo s pomočjo vojske zgrajenih približno 1700 večjih in manjših mostov, tako da so danes vse pokrajine naše države zvezane z železniško mrežo. Usposobljenih je bilo in postavljenih v obrat na stotine tovarn in podjetij, odprte so bile šole in razne kulturne ustanove. Izvršeni so bili nadčloveški napori, da bi bili oskrbljeni s hrano najbolj sestrskimi kraji, kakor so Bosna in Hercegovina, Dalmacija, Kordun, Lika in Gorski Kotar, Črna gora in Makedonija. Spomladni je bilo posejanih skoraj milijon hektarjev zemlje, ki je bila zapuščen v Vojvodini in Slavoniji. Kraji, ki so bili v tej vojni najbolj prizadeti, kakor Bosna in Hercegovina, Črna gora, prav tako pa tudi Lika, se oskrbujejo z drobnico, katero je država kupila v Srbiji, Makedoniji in Bolgariji. Porušene vasi v Bosni, Črni gori in drugih krajih so se pričele obnavljati s pomočjo ljudskih oblasti. Vlagajo se ogromni napori, da predvsem s svojimi lastnimi silami izvečemo našo državo iz te razrušenosti.

In prav te gospodarske naloge neizprosno zahtevajo, da naj bo Ljudska fronta enotna, da naj bo trajna, da naj bo v njej zbrano vse, kar pošteno misli in kar ljubi svojo državo, ker bo treba še leta in leta zdraviti rane, katere nam je prizadela ta vojna, treba bo še celo vrsto let, da se naše gospodarstvo v polni meri vzpostavi. Še več, Ljudska fronta mora obstojati tudi še naprej v bodočnosti, da bi dvignila našo državo na najvišjo gospodarsko stopnjo, da bi ustvarila v njej blagostanje, da bi ustvarila to, o čemer so sanjali oni, ki so umirali za to novo Jugoslavijo. To dolgujemo našim bodočim pokolenjem.

Ko to govorim, mislim na to, da v Jugoslaviji ni nobene druge sile, nobene druge stranke ali organizacije izven Fronte, ki bi imela vsaj najmanjše izglede, da izvrši naloge, ki so bile zgoraj navedene. Če v tem kratkem razdobju, odkar je bila osvobodjena naša država, ni bilo doseženo pri obnavljanju naše razrušene dežele več, ne more noben pošten človek za to dolžiti današnjo oblast. Noben pošten človek nas ne more dolžiti, da nismo storili vsega, kar je bilo mogoče pri izvrševanju svoje dolžnosti za obnovo naše države in ublažitve, vsaj v neki meri, revščine, katero je povzročil okupator. Naj vsak samo pogleda nazaj, kaj so napravili bivši voditelji Jugoslavije, od katerih so nekateri danes v opoziciji, za gospodarski dvig dežele v dvaidesetih letih in kaj je bilo izvršeno danes, samo v par mesecih, in takoj bo videl ogromno razliko. To najbolj zgornjo govori proti vsakemu kritikarstvu in podtikanju. To govori o veliki pobudi ljudskih množic, ki so zbrane v Ljudski fronti. To govori o veliki ustvarjalni sposobnosti naših narodov, na katero mora biti ponosen vsak državljan te države.

Ljudska fronta stopa pred ljudstvo ob volitvah tudi z znanimi uspehi, katere je dosegla vlada Ljudske fronte v zunanji politiki. Koliko je bilo treba naporov, preden se nam je posrečilo obrazložiti inozemski javnosti resnico o tem, kdo se bojuje v Jugoslaviji proti okupatorju, preden se nam je posrečilo razkrinkati največjega gojlufova, katerega je zabeležila zgodovina naših narodov — Dražo Mihajlovića, glavno upanje jugoslovanske reakcije. To je bilo težko delo, ker se je jugoslovanska reakcija v deželi in v inozemstvu trudila z vsemi silami, da z obrekovanji spači vlogo narodno-osvobodilne fronte, da okupatorjeve sodelavce prikaže kot rodoljube, a junake in borce proti okupatorju kot tolovaje, ki si hočejo samo prisvojiti oblast.

Neki gospodje iz današnje opozicije so takrat, kakor tudi danes, plašili svet s strašilom komunizma, sovjetizacije Jugoslavije itd. Vse to je bilo storjeno z jasno določenim namenom, da prikažejo naš boj in novo Jugoslavijo v popolnoma napačni luči, da bi na ta način preprečili izgradnjo nove Jugoslavije in da bi jo izgrajili. Toda junaški boj naših narodov, uspehi, ki so bili doženi v vojni in sedaj na polju izgradnje naše dežele, kakor tudi številni napredni ukrepi in zakoni, ki so bili sklenjeni, vse to je pridobilo naš deželi velik ugled v demokratičnem svetu. Vlada Ljudske fronte je šla odločno po poti krepke in dosledne zunanje politike in je zavrgla metode omahljivosti, s katero so oblasti pred vojno pripeljali Jugoslavijo v katastrofo.

Pogodba o vzajemni pomoči, kulturnem in gospodarskem sodelovanju ter prijateljstvu z veliko bratsko Sovjetsko zvezo je velik uspeh za našo deželo in dokaz doslednosti naše zunanje politike. Z vsemi slepljivimi državami je vzpostavila vlada Ljudske fronte bratske in priščne odnose ter sodelovanje. Sosednini deželami Albanijo, Bolgarijo, Romunijo itd. obstojajo najboljše odnosi in medsebojno razumevanje, kar predstavlja jamstvo

proti uspehom vseh spletk od zunaj, ki imajo namen, da bi odvrnile te države s poti, po kateri so šle pri svoji notranji konsolidaciji. Odnosi z našimi velikimi zavezniki Anglijo, Ameriko in Francijo, se vedno bolj utrjujejo in dobivajo značaj gospodarskega in kulturnega sodelovanja, ki je posebno važno za obnovo naše razrušene dežele. Isto lahko rečem za številne druge zaveznike in nevtralne dežele v tej vojni. Vse to priča o tem, da je nova Jugoslavija našla pravilno pot v zunanji politiki, pot, ki našim narodom zagotavlja varnost in omogoča mirno izgradnjo naše razrušene dežele.

Samo peščica beguncev, protiljudskih reakcionarjev v inozemstvu in doma dela z vsemi silami na to, da bi skalila naše odnose z našimi velikimi zavezniki. S širjenjem obrekovanj in laži se trudijo ti gospodje, da prikažejo novo federativno Jugoslavijo pred zunanji svetovni in najbolj črni luči, toda mi verujemo, da se nam bo posrečilo tudi to pot razkrinkati to gospodo pred zunanji svetovni, kakor se nam je to že posrečilo v prvih letih vojne.

Sedaj pa nekaj besed o opoziciji. Ko sem govoril o Ljudski fronti, o njeni vlogi in uspehih, nisem govoril o določenih pomanjkljivostih, ki so v primeri z onim, kar je bilo storjenega, brezpomembne. Nisem govoril o določenih napakah ljudskih oblasti, ki pa jih nismo nikdar prikrivali, temveč smo se vedno trudili, da jih popravimo, priznavajoč jih samokritično. Mislim, da delim mišljenje vseh voditeljev v Ljudski fronti, če rečem, da je bila naša največja želja, da naj bo teh napak čim manj, ker je to v korist splošni stvari, za katero se borimo. Sedaj se postavlja vprašanje, kakšna je ta opozicija izven Fronte, iz česa sestoji (videli smo že, iz česa sestoji Ljudska fronta), ali je to opozicija proti tem napakam, ki se delajo, ali je to opozicija proti programu Ljudske fronte?

Voditelji te opozicije pravijo, da ne soglašajo z načinom izvajanja določenih zakonov, oziroma, da se borijo proti tem napakam za neko dozdnevno »demokratizacijo«. Jaz pa vem, da to ni točno, ker se opozicija ne bori proti napakam; proti napakam se borimo mi v Fronti včasih z več, včasih z manj uspeha, opozicija pa komaj čaka, da se delajo take napake, da bi jih mogla izrabiti za svoje temne namene — namreč v boju proti programu Ljudske fronte, proti široki ljudski demokraciji, proti klicanju sovražnikov ljudstva in izdajalcev na odgovornost, z eno besedo, proti gospodarski in politični koncepciji Ljudske fronte. Zanimivo je bilo samo opazovati stališče opozicije v časni narodni skupščini. Njeno stališče je bilo breznačelno, ker tudi do tistih vprašanj, proti katerim niso imeli v bistvu nobenih ugovorov, niso zavzeli pozitivnega stališča.

Medtem, ko je vsak pristaša Ljudske fronte izražal v parlamentu skrb za ljudske koristi in potrebe, govoril o težavah, na katere se naleteli itd., opozicija o tem ni govorila nikdar niti besede, temveč stalno zahtevala nako svobodo od strahu, nako demokracijo njihovega tipa, ki ni nobena demokracija, neke pravice za tiste, ki niso zaslužili, da jih imajo itd. Potem se jasno vidi, kaj ta opozicija predstavlja. Kje je njen program glede vseh tistih vprašanj, ki so bila prej naštetá? Hoteli bi videti ta program, oz. ljudstvo bi moralo videti ta program. Moralo bi se videti, kaj je v tem programu naprednejše kakor v programu Ljudske fronte in kaj bi bolj koristilo naši državi. Prepričan sem, da bi vsak pristaša Ljudske fronte z obema rokama sprejel točko, katero bi opozicija navedla in ki bi bila naprednejša in bolj koristna za ljudstvo. Kaj in kako dela opozicija? V tem kratkem razdobju, odkar je opozicija dobila možnost svobodnega delovanja, je bil vsak njen korak, ki ga je podvzela v nasprotju s koristmi ljudstva. Vse težave, ki obstoje v naši deželi zaradi vojnega opustoše-

nja, hoče opozicija izrabiti v svoje strankarske namene, ne da bi upoštevala koristi ljudstva.

Eden izmed glavnih ciljev opozicije je razbiti Ljudsko fronto. Potem, ko se je znašla po svoji reakcionarni koncepciji izven Ljudske fronte, deluje opozicija z vsemi silami za to, da pridobi določene osebnosti iz neklih strank, ki so v Ljudski fronti, na svojo stran, da bi stopile iz Ljudske fronte, oz. da bi jo oslabilo. V času pred bratsko konferenco so delali določeni reakcionarni krogi iz inozemstva preko opozicije z vsemi sredstvi, da bi izvalili krizo v vladi. Zakaj? Zato, da bi se mogla z vladno krizo na potsdamski konferenci dvigniti obtožba proti vodstvu Ljudske fronte, oz. bolj rečeno, proti tistim članom vlade, ki tvorijo večino in ki so izšli iz boja v državi. Hoteli so na vsak način s spletkami razcepiti enotnost v vladi, na pristaše Subašiča in na pristaše Tita. Tako bi mogla mednarodna reakcija reči: »Glejte, v Jugoslaviji ni reda, v Jugoslaviji se morajo vmešati zavezniki.« Ta načrt opozicije in mednarodne reakcije v inozemstvu se ni posrečil, toda to ne pomeni, da ona miruje, temveč pomeni, da še nadalje dela vztrajno z vsemi silami za dosego svojega cilja. Nadalje, brez ozira na vse zunanje okoliščine, delajo v inozemstvu, v nekaterih zaveznikih deželah na to, da Jugoslavija ne pride do svojih pravic glede upravičenih ozemeljskih zahtev, dela opozicija s polno paro, da na kateri koli način izbove krizo, prepreči volitve, pozivajoč pri tem določene zaveznikove sile, naj se vmešajo in preprečijo konsolidacijo naše države.

Kaj to pomeni? To pomeni, da deluje opozicija objektivno proti koristim naše države, ne upoštevač ničesar drugega kakor to, kako bi se s pomočjo kogar koli dokopala do oblasti v Jugoslaviji, pa naj bi naša država pretrpela kakršno koli ozemeljsko ali drugačno škodo. Kaj pa potrebuje mednarodna reakcija? Ona potrebuje, da bi bila Jugoslavija v tem položaju čim manj odporna, čim bolj nesposobna zavarovati svoje koristi. Temu pa mora služiti opozicija. Opozicije ne skrbi, ali bo to zimo imelo naše ljudstvo v Črni gori, Bosni in Hercegovini, v Liki, v Dalmaciji in Kordunu kruh in stredo nad glavo ali ne. Za njo ni važno, ali bodo to jesen posejana naša polja, da bi bilo prihodnje leto dovolj kruha. Za njo ni važno, ali se bo posrečilo naše tovarne toliko popraviti, da bi izdelale potrebno oblogo in kmetijski material za široko ljudsko množico. Za njo ni važno, ali bodo naši mostovi, ki so sedaj leseni, imeli železno ogrodje ali ne. Za njo je važno, izrabiti za vsako ceno in s pomočjo mednarodne reakcije vse te težave, da bi se dokopala do oblasti, da bi uničila pridobitve narodno osvobodilnega boja in vzpostavila, kar je bilo pred to vojno.

Glejte, to hoče opozicija. Toda na koga se v glavnem naslanja pri teh svojih težnjah? Razen določenih omahljivcev, ki so v zadnjem času prišli v Ljudsko fronto, se opozicija v glavnem naslanja na ostanke Nedića, na ostanke Draže Mihajlovića v Srbiji, na tiste protiljudske elemente v državi, ki so v času vojne na kakršni koli način sodelovali z okupatorjem. V Hrvatski se opozicija naslanja na ustaše, ki danes vpijejo »Živio kralj!«, na tiste protinarodne izdajalske elemente iz HSS, ki so na kakršni koli način sodelovali z okupatorjem, ona se naslanja v Sloveniji na ostanke belogardistov. Z eno besedo, naslanja se na vse ono reakcionarno in protiljudsko, ki se ozira nazaj, ki noče tako močne nove federativne Jugoslavije. Na take sile se naslanja opozicija, samo s takimi silami more opozicija računati, če bodo najširše ljudske množice razumele vlogo opozicije. Tako je to in nič drugače. Tako je to objektivno pa kakor koli bi že določeni voditelji opozicije subjektivno mislili.

V začetku je opozicija trdila, da pri nas ni svobode tiska. To svojo trditve je prenesla v inozemstvo in

V delu si gradimo bodočnost

Dopisniki iz vse Slovenije nam poročajo o uspehih dela za obnovo domovine

Delo na vodovodu pri Novem mestu: tudi civilno prebivalstvo pridno pomaga

Prestovoljci dela na Dolenjskem

Boj redko se oglašamo iz naše dolenjske metropole. To pa še ne dokazuje, da ne sledimo tudi pri nas tempu novega časa. Tisoči drobnih skrbi nam roje po glavi, kako bi čimprej popravili, kar je porušena. Povedati pa moramo, da smo tudi tu že popolnoma vključeni v delovno obnovo Dolenjske.

Delo na obnovi Novega mesta postaja iz dneva v dan živahnije! Sledijo zgledi Ljubljane in drugih naših mest s tudi v Novem mestu prišli za lopate. V nedeljo 9. t. m. je 1.500 oseb s prostovoljnimi delom opravilo približno 8600 delovnih ur. Očistili smo 3.500 m² z ruševinami zasute ploskve, porušili 255 m³ zidov, prekopali 205 m³ zemlje, premetali 275 m³ ruševin in zemlje ter odpeljali 155 m³ tega materiala. Ostrušili je bilo porušena 70 m² stropov pa 250 m². Samo vodovodnih cevi je bilo prenešenih 23.000 kg. Okroglo cenimo vrednost opravljenega dela in vozni na 100.000 din. Veseli smo že zaradi tega, ker smo to vsoto pripravili našim narodnim ustanovam, prvenstveno pa seveda samim sebi. K tako lepemu uspehu prve delovne nedelje v Novem mestu je mnogo pripomogla naša narodna vojska in je treba izreči XXXL

diviziji vse priznanje za njeno pobudno sodelovanje s civilnim prebivalstvom.

Ze v ranih jutranjih urah je vojaška godba z bučnicami klicala Novomeščane na delo. Igrala je tudi zvečer ob zaključku na zaključnem mitingu. Od starejših civilistov se je nedeljskega dela udeležilo približno 500 oseb, železničarjev je bilo okrog 50, mladine približno 300 oseb. Vojska je dala na razpolago 350 delovnih moči, oficirjev in vojakov.

Velik delež k uspehu je doprineslo tudi mlado, marljivo državno gradbeno podjetje »Pionir«, ki je prostovoljno sodelovalo z 270 vojnimi ujetniki in z vsem svojim strokovnim osebjem pri organizaciji in celotni izvedbi vseh del. Z veseljem ugotavljamo lepi odziv na delo in rastoči smisel za državljanске dolžnosti. Upamo, da bo zglede prve nedelje pritegnil vse prihodnje nedelje na delo še tiste omahljivce, ki zaenkrat še oprezujejo in čakajo ob strani, da bi videli, »če pojde«.

Večerni nedeljski miting je ob sodelovanju vojaške godbe, vojaškega pevskega zbora in številnih mladinskih recitatorjev potekel v navdušenem razpoloženju za novo demokratično Titovo Jugoslavijo.

Obnova novomeške industrije

V Novem mestu sta že obnovljeni dve tekstilni tovarni: Pohova in bivša Pencova. Delavstvo je z vsemi silami prišlo za delo, da je spravilo tovarni čimprej v obrat. Preko svojih rednih delovnih ur so delali delavci, ko so preurejali tovarno ter uredili naprave za zračenje, moderne umivalnice in ostale higieniske naprave. Popravili so tudi poškodovane stroje in vstavili manjkajoče dele.

Najvažnejši stroj je predilniški, ki izdeluje prejo tudi za druge tkalnice. V tkalnici se izdelujejo večinoma tkanine za perilo. Vskladiščena je že precej

blaga, ki bo kmalu priromalo do potrošnikov. Proizvodnja se je znatno dvignila le zaradi vestnega in požrtvovalnega dela naših delavcev.

Zlasti se bo v Novem mestu še razvila tekstilna industrija, ko bo v obratu še moderno zgrajena Medičeva tovarna. Dopolnjujejo jo še s stroji. Iz odpadkov pločevine bodo naši delavci v prostovoljnem delu izdelali podkvice za čevlje in jih darovali naši vojski. Poleg težkega dela v obnovi pa naše delavstvo svoj prosti čas posveča kulturnemu delu in se pripravlja za prireditve.

Novo življenje v Jugobruni

Tekstilna tovarna Jugobruna v Kranju vidno napreduje. Znano je, kakšne so bile razmere v Jugobruni pred vojno in za časa okupacije. Danes je v tem podjetju vse drugače. Tekstilna tovarna Jugobruna je ena največjih v državi. Obsega predilnico, tkalnico, tiskarno in vse pripadajoče obrate; ima tudi električno centralo.

Po osvoboditvi smo vsi z veseljem prišli za delo, da bi čimprej dvignili proizvodnjo. Vemo, da je treba z oblačili preskrbeti mnoge, ki so v tej vojni izgubili

vse. Ko smo pričeli z delom, je bilo v tovarni zaposlenih 358 delavcev in nameščencev, danes pa nas dela že 700! Vsak dan se vračajo naši stari delavci iz vojske in internacije in po dolgem času spet prijemajo za delo. Pod spretnim tehničnim vodstvom smo ukrenili vse za višjo proizvodnjo. Na zalogi smo imeli še nekaj lesne volne in umetne svile, tako da smo lahko obratovali nemoteno do sedaj, ko so prišle prve pošiljke bombaža. V predilnici smo že začeli s predelavo dosepelega bombaža. Na ne-

katerih krožnih strojih smo doslegli predvojno proizvodnjo. V tkalnici smo izdelali od maja do konca avgusta mnogo, mnogo blaga, ki se v tiskarni barva, tiska in lika.

Tudi v zbiranju starega gradiva ne zaostajamo za drugimi. Pod vodstvom tov. Starca smo zbrali v tovarni 5 vagonov železa, 1 vagon papirja, 10 bal zaključevine, 1000 kg stekla, 80 bal vate, 14 bal papirnatih cevk in 9 zabojev starega pisarniškega papirja.

O težavah in nalogah, ki nas

še čakajo, se skupno pomenimo na sestankih ESZDNJ. Mladina se v svoji organizaciji uspešno udejstvuje, žene pa delujejo v AFZ. Kulturno življenje je čisto drugačno kakor je bilo nekdanj. Tudi v tem oziru bomo pokazali, da ne zaostajamo za drugimi.

Čeprav nas čakajo še težke naloge, se jih ne strašimo, saj se vsakega dela z veseljem in močno voljo lotimo. Dobro se zavedamo, da moramo biti enotni in v vse sile pritegniti v naše delo, da bomo dosegli veliki napredek, za katerega se v delu borimo.

Tudi v Bonačevi tovarni

se zavedamo veličine današnjega časa in smo krepko prišli za delo. V tovarni imamo poleg organizacije ESZDNJ tudi ZMS in AFZ. Vsi odbori so na delu in uspehi so vsak dan bolj vidni. Mladinke ob nedeljah pospravljajo ruševine na Mirju, pa tudi sicer skoraj ves prosti čas izkoristijo za prostovoljno delo. Vsako soboto delamo udarniško vsi od 11.15 do 12.15 in smo v kratkem času napravili 410 udarniških ur za partizanc-ranjence, sirote in invalide. Tovarišice AFZ so po tovarni nabrale 1500 cigaret, 75 kg sadja, nekaj moke ter spekle več sto žemelj in peciva.

V soboto, 1. septembra, so obiskale naše invalide v Trnovem in jih osrečile s temi darili. Hvalični so jim bili borci-invalidi, pa ne le zaradi darov samih, ampak še posebej zaradi velike ljubezni in hyalečnosti, ki jim jo izkazujejo naše žene. Za Daruvarske otroke pa so zbrale 620 din v denarju, 93 kosov raznega perila in nekaj igračk.

V kratkem času smo dvignili proizvodnjo na 80% predvojne proizvodnje. Če je bilo med okupacijo le kakih 30 do 40% mirnodobne proizvodnje, potem je danes spričo pomanjkanja surovin naš napredek res velik.

Moderna tehnika varjenja

Demovina potrebuje težko industrijo za gradnjo porušeni mostov in industrijskih obratov. V tej industriji pa potrebuje strokovno sposobnih moči. Ministrstvo za rudnike in industrijo v Ljubljani je 3. septembra razpisalo prvi elektroavtogenski varilni tečaj. Tečajnik je bilo 17, med njimi 7 partizanov. Tečajniki so pravkar z zelo dobrim uspehom zaključili prvi tečaj. Zahvala gre v prvi vrsti strokovnemu učitelju tov. Avgustu Zupančiču za prostočasno vnetje in za vsakemu tečajniku teoretično in praktično razložil današnjo moderno tehniko varjenja. Tako je danes na razpolago 17 novou izvežbanih varilcev za obnovo naše mlade Titovo Jugoslavije.

Uslužbenci državnih železnic na delu

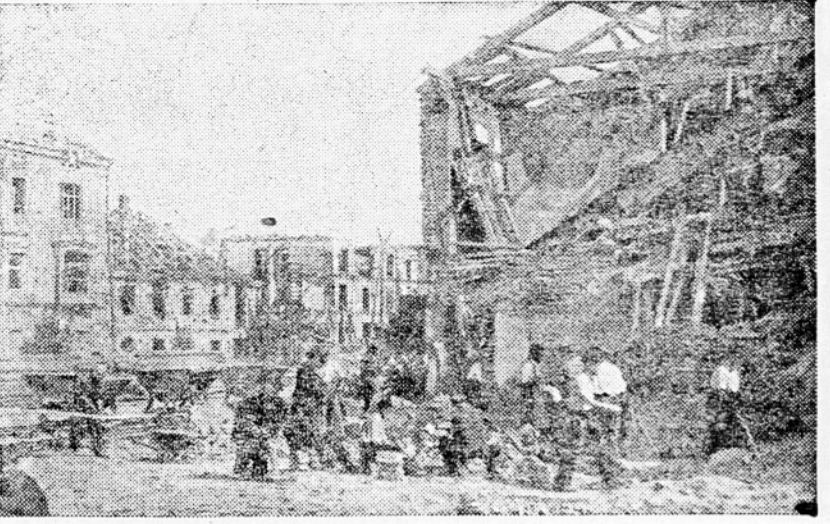
Kakor smo imeli 2. septembra udarniško delo vsi tereni OF mesta Ljubljane, tako si je tudi odtsek železničarjev, sekcije za vzdrževanje proge v Ljubljani, zadal nalogo, da čimprej vzpostavi železniške delavnice v Zelenci jami v normalno stanje. Delavnice so bile porušene in zgorle, uničeni tudi vsi stroji ob priliki eksplozije na ljubljanskem kolodvoru. Delavstvo visoke stavbe je uvidelo nujno potrebo obnovitve delavnice. Ze neposredno po eksploziji so v prostem času pokrili delavnice. Da so omogočili nadaljnje delo zidarjem, tesarjem, instalaterjem in drugim, so pritegnili k delu še osebje bližnjih podterenov, to je: krajevnega skladišča in nadzornika proge ter so skupno zgradili za obnovitveno delo. Opravili so naslednje delo: dvignili in odstranili so ožgane deske, odstranili ožgani in zrahljani omet, odvažali ruševine, zasuli jame, podlri vmesne stene, razložili travnice iz trah voz. Po mnenju strokovnjakov bi trajalo to delo 360 ur, udarniško pa je bilo končano v 145 urah!

Omeniti moramo še nabiralno akcijo starega železa, pri kateri so sodelovali skoraj vsi uslužbenci, od sekcijških pisarn do osebja nadzornika proge Ljubljana in visoke stavbe, z nadzornimi organi vred. V eni uri so nabrali poltretjo tono drobnega železa.

Posebej je treba omeniti požrtvovalno delo železniških težakov, ki svoj dragoceni odmor izkoristijo za prostovoljno delo.

Mariborski železničarji

zavzemajo v delu za obnovo častno mesto. Vsak dan ob večernih urah in tudi ob nedeljah giblje sto in sto rok na glavnem kolodvoru in v bližini ter od naša s postaje ruševine in vse, kar spominja na uničevanje okupatorja. Naš delavec in inteligent sta si podala v delu roko in odpravila medsebojni prezir, s katerim je naše ljudstvo zastrupljala preteklost. »Za vsako delo moramo prijeti.« je naše geslo in porok, da bomo kmalu izlečili boleče rane. Mariborski kolodvor, ki je bil skoraj popolnoma

Mariborski železničarji pri obnovitvenem delu

porušen, bo kmalu dobil ono lice, ki si ga želimo vsi, zlasti pa naše potujoče občinstvo.

Krajevni odbor OF železničarjev v Mariboru je organiziral in izvedel nabiralno akcijo med železničarji v pomoč ranjenim borcem. S to človekoljubno gestono naši železničarji ponovno dokazujejo, da stoje junakom domovine vedno ob strani. Nabrali so cigaret, jajc, moke, medu, peciva in nekaj vina. Poleg tega so bile že razdeljene večje količine živil. V zvezi s to akcijo so železničarji priredili v vojni bolnišnici našim ranjenim dva mitinga. Sodelovala je železničarska godba, pevci in mali harmonikarji.

Stab za obnovo, sestavljen iz zastopnikov mladinske organizacije in vojske je organiziral na-

TEGOVSKI DOM
2. VESELI VEČER
Radia Ljubljane
 Popolnoma nov spored. - Predstave: v soboto 15. t. m. ob 21.15 uri; v nedeljo 16. t. m. ob 19. in 21. uri

Tudi Primorci in borci delajo...

V teh dneh, ko je po vsej naši domovini kampanja za zbiranje starega železa, se je tudi naše primorsko ljudstvo skupno z našimi borci v polni meri odzvalo temu pozivu. Na vseh mladinskih, delavskih in sestankih žena se je poudarjala velika važnost te akcije.

Poziv s teh sestankov je kakor plamen zajel vse primorsko ljudstvo, ki je skupno s svojo vojsko pohitelo na delo. Nekoč so bile trde bitke po brdih od Mašuna do Trsta in Soče, preko Vipavske doline je šel požar tja do Bovca in še preko — a danes se tam zbira staro železo. Bežiči sovražnik je pustil za seboj polno uničenega orožja, razbitih vozil, čelad itd. Na hribovju blizu Št. Petra je bila italijanska kasarna. Mladina iz Št. Petra se je napolnila tja in ves dan na dežju nabirala staro železo in odpadke. Popoldne je ogromen kamion vozil skozi Št. Peter 10 ton železne kovine. Taka požrtvovalnost je bila povsod. Ob cestah, ob progah, po poljih, gmajnah in gričih se je gibalo na stotine mladih in že velikih rok in zbiralo železni zaklad. Povsod sledovi in ostanki okupatorja, ki so mu naši borci IV. armije aprila meseca zapečatili usodo.

Ekipe mladincev in borcev XX. divizije so nabrale že ogromne količine teh razbitih ostankov, iz katerih bodo napravljeni mostovi, proge, traktorji in še mnogo drugega, koristnega.

Z nekega hriba blizu kraja Št. Vid v Vipavski dolini je mladina z borci XX. divizije nosila 10 km daleč dele porušene aviona. V Divači je mladina z borci iste divizije z zastavami odšla na delo in nabrala okrog 50 ton železa. In tako je šlo dele od rok povsod: v Kozini, Bistrici, Postojni, Ajdovščini in po vseh drugih manjših in večjih krajih. V zgodnjih jutranjih urah pred začetkom dela na polju, v času izven vojaške službe, v večernih urah — vsak si je našel čas, ko je poleg svojega posla delal še za domovino. In v tem plemenitem delu so tekmovali borci in prebivalstvo enega okraja z borci in prebivalstvom drugega okraja. Uspeh je pokazal 75 vagonov železa ter okrog 3 tone aluminija.

Požrtvovalen mladinec je predlagal, da se vlak, ki bo peljal to železo v topilnico, okraši z napisom:

»Svoji domovini, demokratični federativni, Titovi Jugoslaviji — ljudstvo in borci iz slovenskega Primorja.«

Pogled na porušena poslopja v Novem mestu, kjer odstranjujejo ruševine

MINSK DANES

Nemci so porušili v glavnem beloruskem mestu Minsku osemdeset odstotkov stanovanjskih poslopj. Uničili so strojno tovarno, tovarno za obutev in oblačila, tvornico galanterij; razbili so javno tehnično, steklarno, hladilno in ledeniške naprave; izropali so akademijo znanosti, onespobili elektrarno, razrusili Dom pionirjev, kopališče, mestne prodajalne in Judovsko gledališče.

Ko se je moral premagani sovražnik umakniti iz mesta, ki ni več sililo nekdanji prestolnici Bele Rusije, se je pričelo vanj vračati prebivalstvo. Ljudje so se naselili v delno neporušenih hišah, v kletah, po jamah, celo v pečeh in kanalih. Takoj nato so pričeli z udarniškim delom obnavljati svoje mesto, ki je postalo podobno ogromnemu mravišču. Kamor koli pogledaš, povsod vidiš, kako se razvaline mesta premikajo pod stotinami upognjenih teles. Eni zbirajo in skladiščajo opeko, ki se bo dala še uporabiti, drugi čistijo temelje zgradb in odvažajo z njih navlako. Tu in tam se že kažejo obrisi bodočih zgradb.

Pri obnovi mesta Minska sodeluje vse prebivalstvo. Vsi delajo, nikogar ni treba siliti, nikogar prositi, nikomur ukazovati. Vsi prihajajo na udar-

niško delo prostovoljno. Dnevno je zaposlenih od 30 do 35 tisoč ljudi. Vsak meščan mesta Minska ima delavsko knjižico. Delavsko knjižico šteje 1 ima predsednik Pantelejmon Ponomarenko, ki je z veliko z rokami pomagal pri obnovi rodnega mesta.

Udarniki so prebrali in zložili že 8 milijonov opek, 700 ton železnih konstrukcij in 4000 ton različnih kovin.

Središče mesta bodo na novo zgradili. Ni dolgo, kar so odprli razstavo načrtov za ureditev središča, pri kateri sodelujejo najmočnejši predstavniki ruske arhitekture. Ogromno ljudi obišče to razstavo; pred osnutki novega mesta Minska se obiskovalci ustavljajo, razgovarjajo in kritizirajo. To je posevme razumljivo, kajti vsi meščani hočejo, da bo rodno mesto lepo, najlepše in najboljše zgrajeno...

V osnutkih se kaže cela veriga parkov in z drevesi zasajenih trgov v mestu, reka, ki seka Minsk preko srede, krožnovzperedno glavne ceste od srede navzven, ki bodo center zavarovalne pred prevlekim tovarnim prometom. Vse glavne ulice bodo razširjene in tok prometa pa kretanja se bo skušal na novo urediti.

Minsk je še ves v razvalinah, toda vendar živi. Spet se čuti utripanje novega mesta. V prestolnici Bele Rusije živi že okrog 200.000 prebivalcev. Obnovljene so tovarne, spet delajo pekarije, elektrarne, vodovod; urejena je kanalizacija, oživljena je

radijska postaja, tovarna in popravilnica železniških voz, mestna klavnica. Vseposvods so vzpostavljene zveze. V mestu so odprli dve gledališči in štiri kino. Spet se je rodilo življenje v 7 inštitutih in 24 šolah; pripravili so 6 poliklinik in 4 bolnišnice, nad 100 obedovalnic in 2 gostilni.

Minsk se dviga iz ruševin. Na ulicah čuješ spet sladko belorusko besedo. Gruče otrok tekajo čez dan po stezah zeleničnih vrto in se igrajo po trgih. Spet slišiš radio, ki igra pozno v noč. Mnogi zahajajo ob večerih v knjižnice in čitalnice. Tisoči prebivalcev Minska obiskujejo gledališče in kino. Številni obiskovalci prihajajo na razstavo v muzej Domovinske vojne. V njem se nahaja soba, kjer vidiš podobe jokajočih žen in moč, ki v onemogli boli stiskajo pesti. V tej sobi vidiš spomine na nedavno preteklost Minska in vse Bele Rusije. To so dokazi zločinstev in zverinskih dejanj, ki so jih naredili Nemci. Tu so zbrali fotografije, ki so jih napravili hitlerjanci, pisma, ki so jih ti pisali in liste, ki so jih tiskali. Samo to podoba pogled! Ozri se na te žene in otroke, ki jih bodo vsak čas ustrelili: gledajo svoje ubijalce, v njih očeh ugaša groza. Na zemlji pred njimi leže onečasna trupla postreljenih. V ospredju pa stoje krvniki — nemški sadisti. Ti ubijajo in se zabavajo ob poslednjem dihu zadnje njihove žrtve.

V muzeju hranijo vrata ene izmed temnic, v ka-

tere so gestapovci zapirali Beloruse. Za temi durmi so umirali sovjetski ljudje. Vsi tisti, ki so jih vodili vanje in iz njih odpeljavali, so z nemirom in pričakovanjem gledali v ta vrata. Vsa so popisana. Strašen dnevnik beloruskega naroda je to. To so zadnje besede umirajočih ljudi: »Zdravstvuj domovina! Ostal sem ti zvest... Ninočka, Aliček, le vama gorje, ki bosta ostala tako sama na svetu!...«

Na trgu Svobode, blizu muzeja, je nekoliko kupov zemlje, ki je okrašena z navadnim zelenjem: to so grobovi. Nanje so položene preproste lesene desice s kratkimi napismi. »Tu počiva Heroj Sovjetske zveze Aleksander Jurin, ki je padel v borbi za svobodo in nezavisnost naše domovine.« Še veliko gomil je in veliko napisov: »Heroj Sovjetske zveze Boris Skrestin.«

Prišli bodo časi, ko bo beloruski narod postavil na gomile teh junakov lepše spomenike, tako lepe, kakršnih še ni bilo nikoli prej. In spomin na te heroje bo živl večno v srcih vseh beloruskih pokolenj.

Nad Minskom se budi novo jutro. Po vejah odganjajočih dreves pojo vračajoče se ptice. Mesto diha še trdno svobodo, a vse prebivalce je prevzela radostna volja do dela in novega življenja. Prebivalci Minska delajo in pojo:

»Rodno mesto Minsk, obnavljamo te, dvigamo iz pepela in iz ruševin!...«

KULTURNI PREGLED PO DOMOVINI

Kulturni sporedi našega radia

Poleti 1944 je začela oddajati na slovenskem osvobodjenem ozemlju naša prva svobodna radijska postaja — predhodnica današnje Svobodne Ljubljane. Ta radijska postaja, radijsko Osvobodilna fronta (ROF) je imela za Slovenijo iste naloge in isti pomen kot radio Svobodna Jugoslavija (RSJ) za vso našo državo, za njene osvobodjene in neosvobodjene predele: govorila je nam in svetu o osvobodilnem boju naših narodov, in ma kakor radio Svobodna Jugoslavija največji zasluga za to, da je svet izvedel kljub vsem krivim poročilom resnico o nas. S tem je radio Osvobodilna fronta nadaljevala tudi tradicijo ljubljanskega »kritičarja«, kot smo rekli naši radijski postaji, ki se je oglašila v Ljubljani že v prvih mesecih po okupaciji, in je bila ob prvih okolištranih številkah »Slovenskega poročevalca« najzvestejši spremljevalec in tolmač našega dela in boja.

Tehnična zmogljivost nove radijske postaje je bila spocetka majhna, zato tudi sporedi niso mogli biti prebogati. Treba se je bilo omejiti za prve mesece na poročila in na besedo o našem boju; s tem je bila izbrpana prva možnost, ki nam jo daje radio, močnost hitrega obveščanja, hkrati pa pridobitev močnega propagandnega sredstva. Kakor hitro pa je uspelo zvišati tehnični nivo naše radijske postaje, je poskrbelo vodstvo tudi za obogatitev sporedov, že zgodaj so pridali poročilom pregledne osvobodilnega tiska, mladna je dobila svoje oddaje in tudi kulturni sporedi so se počasi uvajali, čeprav so bili spocetka skromni, ne toliko po kvaliteti kot po številu. Z rednimi in bogatimi kulturnimi programi, to se pravi s predavanji, sluhinimi igrami, recitacijskimi večeri, predvsem pa koncerti, ki so postali nov, bistven del sporedov našega radia, je začel ROF v začetku decembra 1944.

Med prvimi predavanji smo poslušali takrat Vidmarjevo predavanje o Prešarju in Klopčičevu o partizanskih pesnikih in njihovem delu. — S tem je tudi naš radio podčrtal to, kar smo že večkrat podčrtali: da postavljamo temelj novemu kulturnemu prizadevanju in vedno znova objavljamo vse, kar nam je dobrega zapustila preteklost. Dr. Fran Zwitter je govoril o vprašanju Trsta, dr. Aleš Bebler je povedal, kako živi sovjetski državljani. Predavanje dr. Lada Vavpetiča je bila Uvodna beseda o pripravah za bodočo državno ureditvo, St. Kovač je orisal narodno osvobodilni boj na Štajerskem, Bogo Gerlanec ljudsko prosvetno delo, v času osvobodilnega boja, F. Kumbatovič pa razvoj novega slovenskega gledališča.

Gledališče je uprizorilo več krajših odskih del s svojega sporeda, Klopčičevo »Mater«, Zupanov »Punte« itd. Slovenski umetniški klub pa je prvolet recitacijske večere, na katerih so recitali svoje pesmi Vodušek, Klopčič, Udovič in Brejce, brali so Selškarjeve, Borove in Kajuhove pesmi, prozo po Kosmač, Potrč in drugi. Štvi so bili glasbeni sporedi, ki so obsegali pevске točke, solistične in zborovske, violinske in klavirske koncerte, reproducirano glasbo na ploščah, nastope vojaških godb itd. Njihov repertoar je združeval dela slovenskih kompozitov, starejših in partizanskih (E. Adamič, Kogoj, Pahor, Kozina, Sturm, B. Adamič, Kuhar) z deli slovenskih (Cajkovski, Musorgski, Rimski-Korsakov, Hačaturjan, Rahmaninov, Dvořak) in svetovnih mojstrov (Chopin, Bacha, Debussy, Paganinija in drugih).

Današnji kulturni sporedi ljubljanskega radia, obogateni in poglobljeni, nadaljujejo v glavnem tudi: oddaj na osvobodjenem ozemlju; so bistveni sestavni del radijskih oddaj, združujejo naša nova umetnostna dela, zrasla v gozdovih, in vredni deli slovenske kulturne preteklosti in obsegajo predavanja, koncerte, literarne ure in kulturne pregledne.

Radijske literarne ure sestavljajo recitacijski večeri vezane in nevezane besede in uprizoritve dramatskih del. Med nevezano besedo smo srečali dela naših starejših pisateljev in imena, ki so nam dobro znana iz zadnjih predvojnih let: brali so eno zadnjih Canikarjevih črtic, »Kostanj posebne sorte«; slišali smo odlomek iz Bevkovega romana »Kaplan Martin Čermac«, ki riše borbo osamljenega slovenskega duhovnika na najspadnejšem robu naše zemlje, v Beneški Sloveniji. (Roman je izšel že 1938. leta pod psevdonimom Pavie Sedmak); iz Prežihovih »Samorastnikov« je bil prebran »Vodnjak«; »Zemlja se prebujaja« je odlomek iz »Osi življenja«, romana Miška Kranjca, »Bela stena« pa je iz njegove zbirke novel »Tihošnja in pejsajke«, ki lo kmalu izšla; prebrana je bila novela Cirila Kosmača »Gosenica«, ki opisuje življenje v rimski ječi.

Izbrana pesniških sporedov je bila temneje povezana z našim časom — vzrok je v tem, da je bilo težišče literarnega dela v partizanih na pesmi, medtem ko v prozi še skoraj nismo prišli mnogo naprej od feljtona Starejših pesnikov ni bilo v teh sporedih, prepletajo pa se imena ljud, ki so bili že ob razpadu Jugoslavije med vidnejšimi predstavniki našega verza z novimi imeni, ki jih izpred partizanskih dni ne poznamo. Tako so brali skupaj Božo Vodušek, Anton Vodnik, Cene Vipotnik in Jože Brejce, pa France Kosmač in Peter

Levec, brali so Kajuhove pesmi in ob njih pesmi prej neznanih imen — Tončke Padovčeve, sprejeljenke v lagerju, Vide Brestove in še vrsto drugih pesmi preprostih fantov in kmetov naj omenimo samo v slogu narodne pesmi napisano »Dalmacija može se ponosit«, verze kmeta Nikole Sekir'ca. Med dramatskimi deli je bil odlomek Voduškove »Žene ob grobu«, ostali spored pa so dali največ odlomki iz Shakespeareja: Scena iz Othela z M. Skrbniškom v naslovni vlogi, Severjem v vlogi Jaga in M. Danilovo kot Desdemona; prizor iz Hamleta — princa je igral Sever, Ofelijo M. Skrbniškova.

Te sporedi so dopolnjevali še posebni spominski večeri: ob obletnici smrti Mirana Jarca so brali članek Josipa Vidmarja iz »Slovenskega poročevalca« in recitali nekaj Jarčevih verzov: »Slovenski pesem« in odlomek iz »Slovenskih sonetov«. Drug tak večer je bil posvečen Janezu Svetokriškemu, tretji dr. Alešu Stanovniku itd.

Z literarnimi urami so povezani tudi kulturni pregledi, ki spremljajo in ocenjujejo naše književno in umetniško življenje. V teh oddajah smo

Boris Gorbato in Tatjana Okunjevskaja v Beogradu

V Beograd sta prišla sovjetski književnik Boris Leontijevič Gorbato in njegova žena, sovjetska filmska igralka Tatjana Kirilovna Okunjevskaja. Beograjska »Borba« prinaša nekaj izjav, ki jih je dal Gorbato v razgovoru z novinarji. »Od vseh dežel sveta, od vseh narodov, ljubijo v Sovjetski zvezi najbolj Jugoslavijo in Jugoslovane. Pri nas zavidajo vsem, ki so obiskali Jugoslavijo. Prav nikogar ni, ki bi ne želel priti v našo deželo. V Jugoslaviji bom ostal dva do tri tedne. Ogledal si bom deželo, spoznal ljudi in zbral gradivo, da nekaj napišem.«

O svojem književnem delu je dejal Gorbato, da je začel že s štirinajstimi leti z malo pripovedko »Kosmolec«. Roman »Moj naraštaj« je doživel več izdaj. Za svoje najboljšo delo ima zbirko pripovedk »Vskandani Arktiki«. V času domovinske vojne je napisal več krajših stvari: »Pismo tovarišu«, »Aleksaj Kulikov, borec«, »Niso klovniki in dramo »Mladost očeta«. Njegov roman »Niso klovniki« je izhajal v nadaljevanju že med vojno v našem »Partizanskem dnevniku« in je izšel tudi v hrvatskem prevodu, dramo »Mladost očeta« pa

slišali o »knjigah, ki so se spet vrnile« — o Blokovih zbirki »Dvanajst«, o Bevkovem »Kaplanu Martinu Čermacu« in o Prežihovih »Samorastnikih«, o »knjigah, ki so prvič prišle k nam« — o prvih delih sovjetske literature pri nas in o novih knjigah, ki so izšle pri nas v prvih mesecih po osvoboditvi, o dobrih filmih, ki smo jih gledali v Ljubljani itd.

Kulturni sporedi našega radia in literarne ure posebej imajo za današnji čas, ko se kulturno življenje še ni prav razmahalo, prav gotovo velik pomen. Skrbno izbrani sporedi pa jim zagotavljajo tudi uspeh. In še nekaj je važno: ne poslušajo jih samo Ljubljana, namenjeni so vsem krajem Slovenije in vsem, ki jim je slovenska beseda mar. Tudi v tem je nadaljevanje tradicije radia Osvobodilna fronta: oddajal je v Črnomlju, v tesnem kotu osvobodjenega ozemlja. Poslušala pa so ga vsi deli Slovenije, osvobodjeni in neosvobodjeni, poslušala ga je Ljubljana, Beograd in Trst, naši ranjenci v Italiji in oddelki naše vojske v Afriki — od vse povsod so prihajala sporočila, da poslušajo njegove sporedi z zanimanjem in ljubeznijo. In prav v tem, da je premostil čas in prostor in odvzel svetu veliko skrivnost — v tem je prvi pomen radia.

NA DELU

Borovničani smo se že navadili na pestro gručo mladine, oboroženo z lopatami, krampi in samokolnicami, ki se zbere vsaj enkrat na teden v zgodnjih jutranjih urah k prostovoljnemu delu. Zivahno ti razkladajo, katero porušeno hišo morajo sedaj popraviti, kaj so že naredili in kaj imajo še v načrtu.

Tudi ranjencev so se hvaležno spomnili. Pet zvrhanih jerbosov so ponese naše mladinke v Ljubljano ter razveselile naše ranjene borce z dobrotami in pesmijo. Na mitingih, ki jih čisto prirejajo, se lepo odraža tudi njihovo kulturno delo. Na nedeljskem mitingu so nas spet presenetili. Mladinke so pobrale prostovoljne prispevke za popravilo borovniške šole. Sama mladina se je spomnila naših šolarčkov, ki pod okupatorji nismo imeli možnosti šolanja. Borovničani so ponosni na svojo mladino, saj z njo zrejo za zaupanjem v prihodnost.

Na mitingih, ki jih čisto prirejajo, se lepo odraža tudi njihovo kulturno delo. Na nedeljskem mitingu so nas spet presenetili. Mladinke so pobrale prostovoljne prispevke za popravilo borovniške šole. Sama mladina se je spomnila naših šolarčkov, ki pod okupatorji nismo imeli možnosti šolanja. Borovničani so ponosni na svojo mladino, saj z njo zrejo za zaupanjem v prihodnost.

Na Muri v Krogu so v nedeljo 2. t. m. izročili prometu nov brod. Prejšnji brod na Muri je bil v vojni uničen. Otvoritev novega broda se je izvršila na svečan način in ji je prisostvovalo mnogo prebivalstva. Brod je precej velik ter bo velike važnosti zlasti za naše kmete, ki imajo zemljo onkraj Mure. Saj so morali doslej delati velike ovinke, če so hoteli na drugo stran. Pa tudi sicer je novo zgrajeni brod nova vez med Prekmurjem in ostalo Slovenijo.

Borovničani smo se že navadili na pestro gručo mladine, oboroženo z lopatami, krampi in samokolnicami, ki se zbere vsaj enkrat na teden v zgodnjih jutranjih urah k prostovoljnemu delu. Zivahno ti razkladajo, katero porušeno hišo morajo sedaj popraviti, kaj so že naredili in kaj imajo še v načrtu.

TURNEJA »FRONTNEGA GLEDALIŠČA« PO ISTRI

Frontno gledališče je obiskalo v zadnjem času velik del slovenske Istre in predirilo lepe nastope v vaseh Dekani, Kušed, Korte, Babiči, Portorož, Padina in Gradin. V prihodnjih dneh bodo obiskali še nove slovenske vasi v Istri. Njihovo načelo je, da privadijo ljudi na mitinge s kulturnim sporedom brez plesa. »Fašistični oblastniki«, pravijo, »so audili naši mladini ples kot nekaj opij, da bi se ne zavedala, da je oropana kulturnih in narodnih pravic. Nujno potrebno pa je, da damo narodu nekaj boljšega. Ples lahko prirejamo posebej, nikoli pa v zvezi s kulturno prireditvijo«. Pot po Istri je zadnja, ki jo skupaj opravljajo člani »Frontnega gledališča«. Potem se bo grupa razšla, največ v poklicna gledališča.

VINIČARJI OKRAJA LJUTOMERA

So s svojega sindikalnega zborovanja v Zeleznih dverih poslali Izvršnemu odboru ljudske fronte v Beogradu sledečo resolucijo: »Viničarji okraja Ljutomera, zbrani na sindikalnem zborovanju v središču Ljutomerskih gorc Zelezne dveri, po zdravljenju ljudsko fronto kot nositeljico in pobornico vseh demokratičnih pravic in se zavedamo, da je le v masovnih organizacijah OF moč bratstva in edinstva vseh jugoslovanskih narodov. Obenem odločno odklanjamo vse mahinacije izdajalskega kralja Petra in njegove klike ter zahtevamo, da narod vodi človek, ki ga je vodil in z njim vztrajal v najtežjih časih borbe, to je naš maršal Jugoslavije, Josip Broz Tito.

KRANJ JE MANIFESTIRAL

V soboto zvečer so se zbrale pred Narodnim domom v Kranju ogromne množice ljudstva iz vsega okraja z zastavami, transparenti in slikami maršala Tita. Izpred Narodnega doma se je razvila proti Glavnemu trgu velika povorka ter so množice manifestirale za Trst in Primorsko. Večtisočglavi množici je spregovoril tov. Osojnik. Ob tej priliki so manifestanti počastili spomin bazovških žrtcev. Mladinke so zapele žalostnice. Z zborovanjem so bile poslane resolucije naši Narodni vladi. Ko so se množice že razhajale, so še vedno zvikale Primorski in Trstu.

Pojasnilo

Iz nepoučenosti se stranke v mnogih primerih čisto upravnega značaja obračajo na komando Narodne milice. Obveščamo, da je Narodna milica izvršni organ MNOO, ki nima nikakih oblastvenih in administrativnih funkcij. V vseh stvarih spadajoče v področje notranje uprave naj se stranke obračajo na MNOO, oddelek za notranjo upravo, in tja tudi naslavljajo vse prošnje. Pri oddelku za notranjo upravo so sledeči oddelki: 1. obči odsek (orožni listi, lovske dovolilnice, šoferske izkaznice, društveni register, prijava javnih prireditelj, prijava najdenih in izgubljenih predmetov, potne dovolilnice in navedena spričevala); 2. odsek za matične zadeve (civilne poroke, prijava rojstev itd.); 3. odsek za evidenco prebivalstva (prijavi urad, prošnje za bivanje v Ljubljani, osebne izkaznice); 4. kriminalni odsek; 5. stanovanjski odsek; 6. komisija za pobijanje nedovoljene eskulacije; 7. komisija za premenovanje ljubljanskih ulic. Vsi ti uradi so v poslojpu MNOO oddelka za notranjo upravo, Bleiweisova 22.

Samo ena je svoboda!

6. IX. 1945. ob grobu štirih bazovških žrtcev pri Sv. Ani v Trstu, govorni zbrani množici tov. Laurenti, tajnik SIAV

Ljubo doma — kdor ga ima!

Skupina povratnikov v razgovoru z občinstvom na gorenjskem kolodvoru

Včeraj dopoldne je spet prisopihal vlak na gorenjski kolodvor in vrnil domovini pred štirimi leti s silo izseljene sinove in hčere, 466 Slovencev in 360 Hrvatov in Srbov.

»Ljubo doma — kdor ga ima!« je vsa srečna spregovorila starka z Bizeljskega, ko smo jo pozdravili.

Iz vagonov, kjer so bili Srbi, je veselo zadelo pesem. Kljub utrujenosti — že sedem dni se vozijo — so vsi veseli in zadovoljni.

»Kako je?« »Bo že, bo že! Štiri leta smo hrepeneli, sedaj je vse dobro, vse dobro.« spregovoril možak, ki se je z Abrahamom srečal v Nemčiji.

Dosti otrok je med njimi. Šestletna Ančka je bila stara komaj dve leti, ko so jo odpeljali. Ljubljane še nikoli ni videla. S široko odprtimi očmi zre na mesto, a usteca ji šepetajo: »Ljubljana, Ljubljana...«

»Ti ne veš, kaj so nam vse govorili v tujini! Da je hudo v Ju-

goslaviji, da so ljudje lačni in goli, da izseljenec, ki se vrnejo, takoj slečejo in jih oblečejo v ruske uniforme, da ob cestah vise obeseni ljudje, da so hude borbe in kaj vem, kaj še vseh!« pripoveduje Mariborčanka.

»Vi jim niste verjeli?« »Zato smo tukaj! Vemo, da nas ne čaka med, toda z delom bomo dosegli, da nam bo lep!«

Iz okrašenih vagonov zro srečni obrazi. Doma so! Pomagali bodo, da se domovina čimprej dvigne iz ruševin, da zaživi lepše življenje. Komaj čakajo, da jih vlak popelje v domače kraje. Skrbi jih trta na Bizeljskem, hmelj v Savinjski dolini, saj dobro vedo, kako neusmiljeno je postal okupator po njihovi zemlji.

»Potovali smo skozi veliko držav, toda nikjer se tako ne dela kakor pri nas! Vse dela in to menda boli tiste, ki so nam odsvetovali, da bi se vrnili domov!« Zdaj je pet sto parov rok več v domovini, rok, katere so morale štiri leta krvavo delati za tujca. Od danes naprej bodo sebi!

Te dni bo prišla sovjetska mladinska delegacija. Pripravimo ji topel sprejem!

Grafična mladina Ljubljane je organizirana v ZMS in sodeluje na vseh področjih dela. Vseh članov ima okrog 150. Avgusta je napovedala enomesečno vsestransko tekmovanje grafični mladini Zagreba. Po preteku prve polovice tekmovanja beležimo sledeče rezultate: Grafična mladina je napravila 1877 nadur v tiskarni poleg običajnega dela, 842 ur izven tiskarne. Napisali so 112 člankov za stencas, 40 mladincev je sodelovalo pri javnih prireditvah. Zbrali so skup-

ZAPISKI MAJAKOVSKI V SRBSKEM PREVODU

Založba »Kultura« v Beogradu je izdala nedavno zbornik »Majakovskije — ob potnisti obletnici smrti sovjetskega pesnika Vladimirja Majakovskega, o katerem je dejal sam Stalin: »Majakovski je bil in ostane najboljši, najbolj nadarjen pesnik sovjetske epohe.«

Zbornik je razdeljen na tri dele: V prvem delu so estetsko-literarne studije bolgarskega filozofa Todora Pavlova pod skupnim naslovom »Pesnik Vladimir Majakovskij«. Ta del obsega članke »Poezija Vladimirja Majakovskega in nekatera osnovna vprašanja književne teorije in prakse«, »Enotnost vsebine in oblike poezije Vladimirja Majakovskega« in »O umetniški obliki poezije Vladimirja Majakovskega«.

Drugi del je izbor pesmi Majakovskega v prevodu Radovana Zogovića. Prevredel je Ptitičo božjo. Leninov pogreb. Oktobrske dni. Tovarišu Nele. Rdeče pokopališče. Zgodbo o Kuzneck-stroju itd. Na koncu je duhoviti spis Majakovskega »Kako se delajo verzici«. Knjižico zaključujejo opombe o prevodu, o prevedenih pesnih in o življenju Majakovskega.

SKUPŠČINA »MATICE SRPSKE« V NOVMEM SADU

3. septembra je bila v Novem Sadu redna skupščina Matice Srpske. Uvodno besedo je govoril dosedanjši predsednik dr. Aleksander Moč. Za novega predsednika je bil izbran književnik Vasa Stajić, za podpredsednika dr. Milan Petrović.

»PRIRODA« SPET IZHAJA

V Zagrebu je izšla nova številka »Prirode«, popularnega ilustriranega časopisa hrvatskega prirodoslovnega društva. To je številka 5.—6., kajti že med vojno sta izšli v najtežjih pogojih partizanskega življenja, dve dvojni številki. Na uvodnem mestu je napisan programatski govor dr. Ivana Supeka z ustanovnega občnega zbora Hrvatskega prirodoslovnega društva. Med ostalimi članki so zanimivi dr. Stjepana Urbana »Žive priče postanka kornih živali«, življenjske slavnega ruskega učenjaka Ilje Iljića Mečnikova, ki ga je napisal dr. Pavao To-

mašić, razprava »Živo i neživo« dr. Frana Tučana, razprava »Prirodopisni — amaterji Milana Kamana itd. Revija ima tudi rubriko »Paberke« in »Vestice«. Glavni urednik je dr. Fran Tučan.

MILAN NOŽINIĆ: »NIKOLA DEMONJA«

V založbi srbskega kulturno prosvetnega društva »Prosveta« je izšla knjiga Milana Nožinića »Nikola Demonja«, prva v seriji »Naši junaki«. Nikola Demonja, mlad kmet z Banije, je eden najbolj tipičnih junakov iz narodno osvobodilne borbe. Postal je slaven komandant in dobil po smrti najvišje priznanje — naslov narodnega heroja.

PRVI NASTOP »JOZE VLAHOVIČA«

V nedeljo 2. septembra je v velikem zagrebškem gledališču prvič javno nastopila umetniška skupina glavnega odbora USAPH-a »Jože Vlahovič«. Na sporedu so bile zorne in solistične pevске točke, recitacije in narodna kola. Pevski zbor vodi Emil Cossetti.

RAZSTAVA ANTUNCA IN SIMUNOVIČA

V nedeljo, 16. t. m. bodo odprli v Umetniškem paviljonu v Zagrebu razstave znanih upodabljačih umetnikov Grge Antunca in Frana Simunovića. Po razstavi umetnikov partizanov bo to prva slikarska razstava v tej sezoni. Oba slikarja razstavljata skupaj okrog 140 del.

PARISKI »LOUVRE« JE SPET ODPRT

Zbirke pariškega muzeja »Louvre«, ki so jih že leta 1939 zaradi zavarovanja pred bombardiranjem prepeljali v notranjost Francije, so postopoma spet na ogled v dvoranah. Tisoč Parižanov grede spet vsak dan mimo veličastnih del Rubensa, Rembrandta in drugih.

POTUJOČE KNJIZNICE V FRANCIJI

Francoško ministrstvo prosvete je organiziralo nekaj velikih, bogato založenih potujočih knjižnic, ki bodo obšla manjša mesta v notranjosti države in bodo omogočila ljudem branje tistih knjig, ki jih je težko dobiti. Francoški časopisi pišejo, da je ta sistem že dosegel prve, znatne uspehe.

FILMSKO PODJETJE D.F.J. — DIREKCIJA ZA SLOVENIJO predvaja v kinu »UNION« žudovito rusko pravljico »PRELEPA VASILJICA« Vsebinska pravljice je na razpolago pri blagajni Predstave ob 16., 19. in 21. uri. 2200/a

V korist osiretelim otrokom!

RADIO LJUBLJANA
priredi v petek 14. septembra 1945 ob 20.30 (ob pol 9. zvečer) v veliki filharmonični dvorani (Kino Matica)

KONCERT

Sodelujejo: Simfonični orkester Radia Ljubljane (dirigent Uroš Prevoršek); Komorni zbor Radia Ljubljane (dirigent Ciril Cvetoč) in solisti: Hilda Horakova, klavir; Bolgarska Bojka Konstantinova, koloraturni sopran; Karlo Rupel, violina.

Pri klavirju: Pavel Šivic in Bojan Adamič.
Predprodaja vstopnic v trafikah Sever. — Cene sedežem od 30 din navzdol.

Noben otrok v Jugoslaviji ne sme biti nepreskrbljen! 2183/a

BELEZNICA

KOLEDAR

Petek, 14. septembra: Pov. sv. Kr., Ciprijan

Spominski dnevi

19. 9. 1908 — Nemčurju napadajo zborovalce družbe sv. Cirila in Metoda v Trzinu. Družba je imela namenov v narodno ogroženih krajih ustanoviti slovenske šole in s tem obvarovati mladino pred potujčenjem.

Dežurne lekarne

Danes: Lekarstvo Bakarček, Sv. Jakoba trg 9, lekarstvo Klanjšček-Deu, Gosposvetska cesta 4.

TRMENSKA NAPOVED ZA LJUBLJANO

Sestavi dr. Vital Manohin
14. septembra petek, večerni jasno, zjutraj okrog 6 stopinj, čez dan okrog 19 stopinj.
15. septembra sobota, pretežno jasno, zjutraj niska meglja in okrog 4 stopinj, čez dan do 21 stopinj. Pričetek daljše periode toplega vremena.

DAJALEC KRVI

Danes naj se zaradi oddaje krvi ogledajo od 8 do 10 na transfuzijskem oddelku tovariši: Zelnik, Franciska, Madžarova 14. — Bratuh Boris, Družinska 33. — Gospe Joso, Gajeva 8. — Kovčič Marjola, Bleiweisova 46. — Kusčar Ivan, Koblerova 15. — Mežek Sonja, Bleiweisova 46. — Mehler Marjan, Zlatkova 12. — Prebil Marjana, Rožna dolina, Cesta XVII/2. — Senež Marja, Rimška cesta 27. — Škrabčič Zlatica, Trstenjakova 2. — Smrekar Pavla, Oslavska 121.

Kinematografi

KINO UNION: Sovjetski film »Prelepa našljica«; tednik Ob 16. 19 in 21 ur.
KINO MATICA: Francoski film »Med žrtvami«; tednik Ob 16. 19 in 21 ur.
KINO SLOGA: Ameriški film »Detek. by Andy Hardy«; tednik Ob 17. 19 in 21 ur.
KINO FIVOLI: Sovjetski film »Svoda pihalec«; tednik Predstave ob lepem vremenu od 19.30 ure dalje.

Dnevne vesti

Poroka. Dne 12. t. m. sta se v šerapetarski cerkvi poročila tov. Pajeta Klavdija in tov. višji sodni glavnistnik Anton Mladič, oba iz Ljubljane. Obilo sreče!
Mlada zadržana. Po pokopnem ivu Hrovatica, ki je došel 25. II. 1945 v Kotternu-Dachau, se bo brat v franciškanski cerkvi v torek 18. t. m. ob 9 ur.
Vsi na Turjaki! V nedeljo 16. t. m. bo prvi miting združen s prosvetoznega v gradu Turjaku. Začetek ob 10 ur. dopoldne. Ko ga otvorijo vojaška odrednja Vahlihen vsi. Za jedatje in pičajo bo oskrbljeno.
Zobozdravstvena organizacija OF rabi vse pripadnike tega stanu na množični sestanki v petek 14. t. m. ob 20 v dvorani Pokojniškega zavoda.
Autobusna proga Ljubljana—Kamnik bo uklinjena s 17. t. m. Na tej progi obratuje sedaj dnevno troje parov vlakov, zaradi česar bo avtomobil uporabljen na drugi progi, koder ni železniških zvez.

OPOMBU

Vse, ki prejemaajo ta teden »Slovenskega poročevalca« na ogled, da jih bomo uvrstili med redne naročnike le, če nam nakažejo naročilno.

Uprava »Slovenskega poročevalca«

Zborovanje vseh vojnih invalidov iz ljubljanskega okrožja bo v nedeljo ob 10 v franciškanski dvorani. Vsi invalidi naj se zborovanja pounoštevilno udeležijo. Začasni akcijski odbor.
Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani ponovno obvešča odbore OF, korporacije, pridelavitelj, trgovce, itd. da v nobenem primeru ne postopajo s kostumov dekoracij, zastav, rekvizit, itd. niti ne daje na uporabo dvorani za kakršne koli prireditve. Ta ukrep je potreben da se Narodnemu gledališču ohrani imovina za svrhe, za katere je namenjena.

Železniška uprava Ljubljana sporoča vsem reguliranim železniškim upokojencem, ki jim ta uprava nakaže pokojnino da dobe za oktober 100% pokojnino in 30% razlika za september 1945 v smislu naredbe Narodne vlade Slovenije št. 1114-145. Od te vsote pa se bodo odtegnili od 1. avgusta 1945 dalje 5% prispevki za bolnišni fond onim upokojencem ki so člani bolniškega fonda, ter vzdrževalne ki so sodno določene.
Ljudska prosveta ESZDZNS v Ljubljani priredi v soboto 15. t. m. ob 20 ur. v dvorani bivše Delavske zbornice »Ustni časopis« štev. 2; najprej besede in naša notenja v besedi pesniški in igri. Vstopnice se so v predprodaji na Miklošičevi cesti št. 22-1. soba št. 7. Počastite prispevke s svojimi obiskom! 865-n.

Prostovoljni prispevki. Nabrano vsoto 2500 din je L. tankovska brigada darovala osiretelim vrhniškim otrokom. Krajevni N. O. G. Vrhnika se v imenu otrok najtoplje zahvaljuje.

Sestanek vseh slušateljev filozofske fakultete bo drevi v balkonski dvorani na univerzi. Sestanek je obvezen za vse filozofe, ki se nameravajo ta semester vpisati na univerzo. — Odbor. 659-n.

Železnižari — upokojenci, člani podružnic upokojencev, pridite na članski sestanek 15. t. m. ob 16. ur. v Korošičovo ulico št. 33. Pri starem Tiljlerju. — Odbor. 664-n.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ob prevozu v naši avto, pomagali naše tri žrtve. Posebna zahvala organizatorjem pogreba, govornikom in darovalcem cvetja. Družina Kovač-Smolčeta iz Prešerja. 661-n.

Drugi veseli večer Radia Ljubljane s popolnoma novim sporedom bo v dvorani Trgovskega doma v soboto 15. t. m. ob 21.15 ur in v nedeljo 16. t. m. ob 19 in 21 ur. Nastopajo: Jezek, Boža, Sever, Kovič in drugi. Orkester vodi Bojan Adamič. Predprodaja vstopnic je v Severjevi ulici Selenburgova ulica, v petek in soboto ves dan in v nedeljo od 10 do 12 ure dopoldne. Popoldne od 17 ure dalje v dvorani Trgovskega doma. 660-n.

Lutkovno gledališče inlelativnega odbora zveze slovenskih lutkarjev priredi v soboto 15. t. m. ob 8 ur. v nedeljo ob 3 in 8 zvečer v franciškanski cerkvi, LUŠKARSKI MITING. Predprodaja vstopnic v soboto od 16. dalje, v nedeljo dopoldne ob 10 ur. V nedeljo popoldne bo predstava za nepreskrbljene vojne otroke. Vabimo mladino! Poleg vstopnine se srejemajo tudi prostovoljni prispevki. 663-n.

Strajkopski tečaj - novi — (dnevni in večerni) se začnejo ta teden. Informacije vpisovanje: Trgovsko učilnice »Christofrov učni zavod«, Ljubljana, Dombrovska ul. 5. 662-n.

Vsi krajevni narodno osvobodilni odbori celjskega okrožja naj sestavijo spisek vojnih invalidov in ostalih vojnih žrtv. Te sezname naj sestavijo ločeno za invalide in žrtve iz narodno osvobodilne borbe in za invalide iz NOV in POJ ter ločeno za invalide in žrtve iz prejšnje svetovne vojne, katere so v listih Jugo-Slavije že prejemale invalidni Spisaki naš obsevnih sledeče kolone: I. pritrjene in ime invalida ali žrtve 2. stalno bivališče 3. kje in kdaj je bil ranjen oziroma kako je nastala žrtva ter koliko odstotni invalid je 4. vsilna invalidna karta, je žrtva prejemala v Jugoslaviji in Nemčiji na mesec 5. navedba listin in rešenj na podlagi katerih je priznana invalidnost 6. kako izpolnjene spiske naš Kraljevi NOO pošljite čim prej svojim Okrajnim NOO, ki bodo te sezname pošli podpredsedniku upravnemu odboru — Pripravilni odbor združenja vojnih invalidov in ostalih vojnih žrtv za celjsko okrožje v Celju, Razlagova ul. 5.

Šolska obvestila

Študenti medicine, ki nameravajo študirati v Zagrebu ali Beogradu, naj vložijo prijave z vsemi podatki najkasneje do 18. t. m. na Obelastništvo za narodno zdravje, Ljubljana, Gledališka 11. oddelke za vzgojo zdravstvenega naročanja.

Medicinski Danes bo obvezen sestanek v klinični predavniški 667-n.

Bežigranski snujevalci FIS-kulturno društvo. Vabimo vse nekdanje bežigrajske vaditelje da se udeležijo sestanka pripravljalnega odbora, v petek ob 20 ur. v bežigraski gimnaziji. 666-n.

Preimenujmo naše ulice in trge!

Za časa zasedbe naših krajev so fašistični okupatorji poskrbeli za odstranitev slovenskih napisov in jih takoj nadomestili z drugimi — tuji, govorniki našega jezika so celo preimenovali nekatere slovenske ulice in trge s tuji nazivi ter onemastili naše zidove z raznimi fašističnimi in izdajalskimi izreki.

Dolžnost našega narodnega ponosa je, da izbrisemo za vedno sledove okupatorstva in odstranimo vsa imena, ki niso v skladu z našo narodno častjo. Naša svobodna Slovenija danes že toliko prerajena in urejena vedno pogosteje izraža zahtevo, da se z njenih ulic vržejo vsi tisti nazivi, ki se spominjajo na teror okupatorjevega nasilja ali na trahobno bivše Jugoslavije.

S svoje štiriletno borbo si je slovenski narod zapisal najslavnije strani naše zgodovine, med nas se stopila nova imena — imena ki se ne bodo pozabila in izbrislja nikoli. Dolžni smo vedno počastiti njih spomin in se jih vedno spominjati.

Ali bomo torej še dopustili, da se bo katerakoli ulica naše zavredne Ljubljane imenovala ob nekem banu narodnem izdajalcu ali po kakem italijanski fašistki? In kje so žrtve, naši

talci, ki so padli radi njih? Naše ulice in trgi naj nosijo imena, ki so v skladu z našo narodno štirletno borbo!

Z ozirom na vse to, bi bilo treba res demokratično priletniti čim več ljudstva da sodeluje s svojimi željami in pripombami ob priliki uličnih preimenovali. Naj bi se vsa okoliščina zanimala in sodelovala, da na svojem teritoriju poskrbi za spremembo tistih imen, ki so spremembe potrebne. Vsi moramo sodelovati pri preimenovali! Kateri trg v Ljubljani bo našil naziv »Trga slovenskega bratstva?«, kje bo »Trg zmage?« In katera ulica bo nosila ime našega voditelja Tita?

Morda bo kdo mislil, da je to preimenovalje nepotrebno ker bomo potrebovali prave časa za preurejanje uličnih in hišnih tablic. Nihakor ne! Povsod pokazemo za obnovu udarniško pripravljenosti in ker tudi to spada k naši obnovi, zato moramo biti vsi pripravljene ki sodelovanju. Dolžnost nas vseh je torej, da s čim širšim zanimanjem pri teh preimenovaljih sodelujemo, vsak v svojem okrožju s svojimi najboljšimi in najlepšimi predlogi.

PRESKRBA

DELITEV MESSNIH KONZERV

Potrfoščilki v mestu Ljubljani prejmejo v soboto 15. t. m. dopoldne pri svojih starih mesarjih na odrezek »Meso — b — sept.« osnovne 2-likse nakakšne zedne od MNOO (odsek za preskrbo v Ljubljani), po 15 dkg mesnih konzerv. Prodajna cena 20 din za kg.

Bolniki in zdravstveni zavodi prejmejo svoje meso. Prodajna cena govedin je 20 din, teletini 22 din za kilogram.

Mesarij dvignejo meso v petek 14. t. m. ob 11 ur. v Mestni klavnični, mesne konzerve pa v petek popoldne ob 15 ur. v Gregorčevem skladišču na Gosposvetski cesti 1.

Prazne zaboje in doze morajo vrniti vsi mesarji brezpogojno v ponedeljek 17. t. m. od 8. — 12. ure v Slamičevi tovarni na Viču.

Odrezke predlože mesarji tudi v ponedeljek v dopoldanskih urah na Navodni, Novi trg 4/II. soba št. 14.

OSKRA SLOVENIJE S SOLJO

Ob osvoboditvi so bile zaloge soli neznatne, da je resno grozilo pomanjkanje te osnovne zaščibe. Hude bi bile posledice, če bi res zmanjkalo soli. V tem težkem položaju je naša ljudska oblast z največjim naporom svojih organov »Navoda« in državnega monopola organizirala dovoz soli z solarne v Piranu v Slovenijo. Teško si je predstaviti vse težave in ovire, na katere so odgovorni činitelji pri tem naleteli. Omenimo le to, da je za dovoz bilo potrebno pri velikem pomanjkanju vozni zaodnost štvaljo kamionov in vrec. Treba je bilo zbrat cele vrste delavstva in skladno z vsem tem urediti dostavo vagonov. Na strmi in ozki cesti, ki vodi od Pirana v Buzet, brnijo neprestano transportna vozila, ki prevažajo ta dragoceni tovor do 60 km oddaljene postaje, kjer se sol naklada in vagine in razvažva v razne kraje Slovenije. V nezmožni vročini gre vse poljeje naprej brez prestanka. Da so se vršili prevozi nemočeno, je moral »Navoda« v Piranu ustanoviti začasnno delavstvo za popravila kamionov, ki se v hudi vročini in na težavnih pot redno kvarijo. Moral je dalje ustanoviti v Piranu in Buzetu kuhinje za delavstvo in skrbeti za kuhinjske osebe.

Z ogromnimi stroški in hudimi napori se je naposled posrečilo premagati vse težave in vse Slovenijo zagotoviti nemoten dovoz soli. Od 23. junija do 5. t. m. je povprečno opravilo 35 vožni na 8 kamionih v 60 delovih dneh po 11 voženj na 130 km dolgi slabi cesti, to je 86.840 km na 668 vožnjah. Prepeljali so 334 vagonov soli (od te 9 vagonov žvinske in 5 vagonov industrijske soli).

Prav gotovo zasluži to delo kvalifikacijo »udarniške«. Vsi, ki s smo med vojno ledi neslan kruh in razne jedi brez soli, smo našim ljudskim oblastem za to delo tekreno hvaležni. Med naše zaslužne udarnike štejemo zato tudi tov. Simčiča Rafelja, vodjo »Navode« prevozne skupine, ki je osebo dal pobude pri tem delu in vložil vse svoje sile v to, da je nadziral in vodil te težavne prevoze in dal s tem svetel zgled požrtvovalnosti, pobude in vzrajnosti pri tem za našo osnovno prehrano tako važnem delu.

SREČKE

Državne razredne loterije

kupite pri pooblaščenem prodajalau ANDREJU ZAJCU LJUBLJANA - Tavcarjeva ul. 10. tel. 84-86. čekovni račun št. 12.831. Narodite se danes, lahko tudi po dopisnici. — Za vse izžrebane srečke obvestim njih imetnike. Cena srečk: 1/2 din 200.—, 1/2 din 100.—, 1/4 din 50.—

Zrebanje

dobitkov I. razreda bo 4. oktobra. Išče te sreča — našel jo boš! 2218/a

DARUJTE za partizanske ranjence!

TELESNA VZGOJA

Nogomet pod žarometi

Nocoj ob 19.30 na igrišču Svobode na Kodeljevem: Storič (Kranj) — Svoboda (vzhod).

Pri Svobodi vzhod je nogomet v silnem razmahu. Za prvo nočno nogometno tekmo, v kateri so porazili reprezentanco mladinskih moštvev Trsta v prav lepi in popolni igri, so se tovarši z vzhodne strani odločili, da nam bodo pri umetni igri predstavili nogometno moštvo iz Kranja, ki je prav za prav tudi reprezentanca gorenjske metropole.

V času pred okupacijo naše lepe Gorenjske je bilo moštvo iz Kranja na zadnji višini in vedno tro oreh vsem ljubljanskim klubom. V štirih letih, ki gledajo tega ni mnogo spremenilo. Vse stare »klase« so se srečno vrstile z rednimi igrami, in vsi so se v dobrem treningu. Pa tudi nekaj tekem so se »odabili«, tako da so v fizični kondiciji brez dvoma pred domačini.

Svobodisti so svojo rutino nepoponili pri najdijem srečanju s Trstom, od katerega so povzeli marsikatero koristno potezo.

Opazujemo nam obitnostno na ta zanimivi dogodki nocoj ob 19.30 na igrišču ob bivšem mladinskem domu na Kodeljevem. Želimo da bi bil obisk čim večji, da bi Svobodi uspelo pokriti primanjkljaj s sadnje tekme. Kajti ko sešino društvo začne v resnici vse podporo našega občinstva Svobodščam za kletimo: Pogumno naprej po zadržani poti k organiziranju ljudskih množic v vase delavsko nameniščno telesno-vzgojno društvo!

Bo sponed popola, so pritrileti poskrbeli tudi za primeren uvod s pred tekmo, v kateri bosta nastopili anarhistični FD Svobode II in Avtoaktalijona IV. armije. Ta predigra se začne že ob 17.45.

Razpis

propagandnega turnirja moštvev v namiznem tenisu. Turnir priredi delovni odbor pri FOB u za namizni tenis v nedeljo 16. t. m. s pricetkom ob 8. zjutraj v dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Gre za po Davidov cup sistema. Mostri tvorita dvojica, ki igra štiri single in en duble. Pravo nastopajo imajo vsi igralci Slovenije in vseh edince vojske. Vsek klub lahko postavi poljubno število dvojic. Prijave se sprejemajo do točke pred našim turnirjem najkasneje do 8. ure, ko bo zbranje prijavljanih moštvev je 25. din. Na turnir so posebno vabljeni vsi ljubljanski klubi in igralci, ki gojijo namizni tenis, kakor tudi vse edince vojske.

V TRESH VSTAH

Kakor beležajo zagrebški listi, je delegacija sovjetskih sportnikov ki se je nedavno mudila v Ljubljani, prišlo v našo valno plavalno tekmar za državno prvenstvo v kopalskišči. Izročila zmagoviti plavalni reprezentanti Hrvatske in tudi hrvatskemu moštvo za vaterpolo vabilo, na bi širmpreg gostovalo v Sovjetski zvezi. Tudi se nam so izkazali pri pogajanja da bi sovjetski plavalci nastopili v Jugoslaviji. Ker smo že pri plavalcih beležimo naknadno še to, da so bili uspeli na nedavnem državnem prvenstvu tekmovalci v vodi neozmisljeni ocenjeni. Vse to kaže, da so se sodelujoči klubi, uvrstili takorekter Hrvatska 251 Slovenija 1875, Jugoslovanska armada 107, Vojvodina 4955, Črna gora 36 Srbija 10, ter Bosna in Hercegovina 3.

Nogometno moštvo Jugoslovanske armade ali splitski »Hajduk« je v nedeljo gostoval v Nišu in zmagal nad tankajšnjim mestno reprezentanco s 3:1 (1:1). Splitski se so tudi v Nišu pokazali v istoj formi. Vse to smo nam izkazali za športli. Tekmo je gledalo okrog 5000 gledalcev.

Plavalni odbor Jugoslavije se je odločil, da bo tekmovalci za državno prvenstvo v koparki in odbojki, ki je bilo do zdaj določeno v Novi Zagradi, v dnevih od 14. do 16. t. m. v Subotici. Na tekmovalju bodo nastopane reprezentance vseh federalnih enot.

FD Svoboda (nogometni odsek). Vsi igralci I. skupine naj bodo točno ob 19.30 v garderobi na našem igrišču s mladinskimi ekipami. Vsi igralci II. skupine naj se sberete tankaj ob 17.15. Načelnik.

FD Udarnik Redna odborova seja v društvenih prostorih Ljubljanske kreditne banke, Tyrseva cesta I/II. drevi ob pol 20. Posrnio sigurno in poudarilnosti!

ZA SVOBODO DOMOVINE SO ŽRTVOVALI ŽIVLJENJE

- KOSOROK FRANCO, iz Sinovice pri Sodražici, je padel kot terec 25. 8. 1945.
KOSOROK STANKO, dijak iz Sinovice pri Sodražici, je umrl v nemškem taborišču 18. 10. 1944.
HITI ANTON, partizan, je padel kot borec januarja 1943.
DETELA OLGA, partizanka bolničarka in bivša začasna sestra na univerzitetni dečji kliniki v Beogradu, je padla 1. 1942.
HINDEL FRANC, polit. kom. II. čete 1. bat. 12. brig., je padel za domovino in je začasno pokopan na Trški gori pod Močkvcem.
HINDEL VIKTOR je bil ustreljen kot talec v Lescah 15. 1. 1944 ter je pokopan v Begunjah.
GRILC IVAN, trgovec na Slovenskem Javorniku, je padel 2. 11. 1944 v Breznici.
ZIVALIČ STANE-DAVO, sekretar SKOJ-a za Smlednik, je odšel v partizane 1. 1941.
TRATNIK BINČEK iz Trbovelj, starejši vodnik, je daroval svoje mlado življenje.
VADNJAV ANDREJ je padel v Kropi 11. avgusta 1944.
SRPČIČ MARTIN, partizan-borec, je padel februarja 1944 na Pragerskem.
LIKAR ANTON (Smrekar), operativni oficir III. bat. XV. SNOUB-a, je padel 1. maja 1944.
PODRZAJ FRANC-FRENK, akt. OF in član KPS, je padel 8. januarja pri Rožniku (Jelovec).
SEFMAN MILAN, partizan jesenjskega odreda, je padel v Srednjem vrhu pri Kranjski gori.
BERKOPEC CVETKO, intendant zaščitnega bataljona VII. korpusa iz Gradca v Beli Krajini, je padel na Pluski pri Trebnjem 11. julija 1944.
DEMSAR MIRKO, učitelj-partizan, se ne bo nikdar več vrnil.
ZAGAR VIKTOR, partizan, je padel 1. septembra 1943.
DROVSEK LOJZE, akademik filozof, je bil ubit 9. II. 1945 ob bombnem napadu na Weimarske tovarne.
TOME STANISLAV, minar, partizan, je padel 2. 10. 1944 v Podnartu.
AHAČIČ KARLI, kurir brigade »France Prešeren«, star komaj 16 let, je padel v borbi 28. 4. 1945.
SEMERL RAJKO, intendant Dolomitskega odreda na Notranjskem, je padel 11. 8. 1944.
SMOLINSKY LJUDMILA roj. Smrajc-Darinka je padla 19. marca 1943 v Jarčnem potoku pod Toškim čelom.
KUMAR IVAN, partizan, je padel 29. 12. 1944.
HORVAT VIKTOR, železniški nastavljavec iz Radovljice, je umrl mučeniške smrti v Mauthausenu.
RABIČ MARJAN, d'jak partizan iz Radovljice, je padel 4. 8. 1943.
URBANČIČ STANE, nam. kom. 3. čete je padel v St. Vidu pri Planini.
ZAGAR DORE, soboslikar iz Ribnice, je umrl 30. 6. 1944 v koncentracijskem taborišču Natzweilerju.
OGRIKAR KAROL, borec Cankarjeve brigade, je padel 9. 11. 1944 v bitki v Toplicah, Dolensko.
KERŽAN FRANC, partizan, je padel 9. 3. 1944 v Domžalah.
MAHNE MIHAEL, zidarski mojster v Temešcu, preganjan po taboriščih Rab, Renicci je končno umrl v Buchenwaldu 3. 12. 1943.
GREGORČIČ HENRIK, uslužbenec Nabavljanske zadrage, je umrl po štiriletnem trpljenju v internaciji v Litomecih na Češkem 5. 3. 1945.
TRAPEČAR VIKTOR je umrl 24. februarja 1945 v Dachauu.
RAP VEKOSLAV-MARJAN, komandir stanice, je padel 19. 3. 1945, star 22 let.
RATAJČIČ LEOPOLD-ZVONKO, partizanski borec, je bil ujet, mučen in nato z 200 tovaršji ustreljen od Gestapovcev v Mariboru.
DOBRAJC PETER, intendant 3. čete 2. bataljona Tomšičeve brigade, je padel v borbi 7. septembra 1943 v Rakitnici pri Ribnici na Dolenskem, star komaj 22 let.

Mali oglasi
JAVNA BORZA DELA
LJUBLJANA - DELAVSKI DOM
Razpoložljiva mesta za moške:
Službo dobi:
8 blapcev, neomejeno število delavcev za sekanje drv...

Cene malim oglašom
SLUŽBO IŠČE: beseda Din 0,50, ob nedeljah in praznikih beseda Din 1.—, najmanjši znesek Din 15.—
POSEST: beseda Din 2.—, ob nedeljah in praznikih beseda Din 4.—
RAZNI DOPISI, preklic, obvestila, razne zabavke in podobno: beseda Din 3.—, ob nedeljah in praznikih beseda Din 6.—

PISALNI STROJ z dolgim valjem prodam. Ogljed pri Katji, Ljubljana, Celovška cesta 33. 9962.5
MOŠKO OBLEKO, novo, prvotnega, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Slov. poročevalca«. 9990.5
MODEREN OTROŠKI VOZICEK, globok, tepeiran, prodam. Ogljed Černetova ulica 9. 9942.5

Zelo srečni so izbrane srečke, ki Vam jih nudi
„ZAKLAD“
Nova glavna kolektura državne razredne loterije v Ljubljani
JAMNIK FRANC
Ljubljana Cesta na Rožnik 9 Ljubljana
Pohitite z nakupom ali naročilom čimprej, ker zbiranje bo že 4. oktobra. Cena posamezne srečke je Din 50.—. — Naročila po pošti izvršujemo takoj.
Za izplačilo izrečanih dobitkov jamči država.

SLUŽBE iščejo
45 LET STAR, verna in gospodarska, začasno še vedno iskam. Šel izboljšati položaj. Goroti državne jezike, aktiv. Slo. francosko, italijansko in nemško. Ponudbe na Keršk. Pobrežje. Špessov soto EA, Maribor. 10.014-1
TRGOVSKA POMOČNICA stara 22 let, želi zaposlitve v špecijalni ali mod. ni in galanterijski trgovini. Naslov v upravi »Slov. poročevalca«. 10.012.1

KOT SODELAVEC pristopim h kakršnemu koli podjetju, vložim 30.000 do 40.000. Imam tudi obrt za trgovino s čevlji. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca«. »Delo - zasluge«. 9963.4
CEVLJARIJI! Za pravilno poslovanje Vašega obrata Vam je potrebna strokovna kalkulacija! Obrnite se zavedno na šifro: »Strokovna zadeva« v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.005-4

ENOSTANOVANJSKO HIŠO z vrhom, v bližini Kranja ali Bleda, kupim. Posred. be na Peapa Vidmar. Kranj, Bietova soto cesta 14. 10.068.3
KUPIM
DAMSKO ZAPESTNO UBO kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9901-6
KRUJNO OMARO kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca«. pod »Kraj« na omeru. 9956-6

POSSESTRAZNO
KDO POGREŠA mlad zakonci par, mož star 28 let, žena okrog 23 do 24 let z rdečimi lasmi? V partizanih sta bila 8 mesecev, okrog božja ujeta in nato 26. decembra 1944. leta ustreljena v Smarternem pri Kamniku, kjer sta pokopana v skupnem grobu sedmih partizanov. Za ime sicer vemo, zaradi tega prošimo svoje, naj se javijo zaradi skupnega prekopa. Družina Slap, šak. Barbara, Loke 106, Trbovlje. 9961.12
PROSIM VSE TOVARIŠE PARTIZANE, če kdo kaj ve o mojem sinu Stanislavu Abramcu, ki je bil v II. notranjem odredni, prosimo tudi kje drugje, da sporoči na naslov: Franc Abramc, Ljubljana, Banška cesta 161. 9995-14
KDO KAJ VE o partizanu Rafaele Vodopivcu, roj. 1919 v Ribnici. Bil je v Cankarjevi brigadi. Komur je kaj znano, naj javi bratu Alojziju Vodopivcu, Trata št. 24, Ljubljana VII. 10.034-14
POZIVA SE TOVARIŠI, ki mi je v sredo po 3. uri vzel žensko kolo št. 194644. tov. št. 43917, da ga vrne. Bil je opa. zovani in je bila plestenka za 10.1 in par nizkih modkih čevljev št. 43. črnih, naj ga vrne pošt Brešice ozir. spovedniku avtobusa Novo mesto - Brešice. Svojev, ki se nahaja na pošti v St. Jerneju, dobi nazaj. 10.041-14

SLUŽBO DOBI
POSTREZNICO, parkrat tedensko, iščem. Naslov v Javni borzi dela. 10.018-2
STAREŠO TRGOVSKO SOTRUDNICO ali trgovko, ki bi bila zmožna oz. bi pristopila kot družabnica k stari, aktiv. in trgovini z mesalnim blagom, sprej. mem. Interesentka z znanjem dobrega gospodinjstva ima prednost. Cenjene ponudbe pod »še aglina« na ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 10.035-2
GOSPODINSKO POMOČNICO, samostojno kuharico, sprejemam takoj. Hrana in plača dobra. Vprašati: Junc. Dvočrtna ulica 31, desno. 10.023-2
KROJASTVO Franc Krišaj, škofja ulica št. 6, sprejme vajenca in več pomoč. »Slov. poročevalca«. 10.025-2
DOBA PRIZERKA dobi mesto v saloni »Mara«. Bestjeva 2. 10.051-2

PRODAJA
SUKANEC, bel, črn, razno blago pod. logo, dobite v Trstu, via Mazzini št. 3071, p. Kwala. 9901.5
LIMONO v čaju dobro nadomestila limonin ekstrakt Citrol. Prinesite stekle. niko s seboj. Drogerija Anton HANCO, Zlovska ulica 1. 9962.5
OTROŠKI VOZICEK, športni, nov, prodam. Dolinska steza 6, Šiška. 9989-5
POSTELJO z mrežo, svetlo pleškano, prodam. Ogljed od 2.—/3. pop. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9971-5
LEP RAVN KOZUŠEK za 4-5 let starega otroka, 2 para moških visokih čevljev iz rjavega krom usnja št. 41 in 42, nove ženske sruščaste hlače iz plavga blaga, moško zinsko suknjo, temno siv, iz marena, za visoko postavio prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9967-5
POSTELJO z žimnico, omaro in posteljno omario iz trdega lesa, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 9979.5
OTROŠKI VOZICEK, globok, lep, prodam. Ogljed od 2. do 4. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9980-5
ZIMSKO SUKNJO, temno, za srednje, močnejšo postavio prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 9984-5
KOLO, moško, novo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9988-5
BLAGO ZA MOŠKO OBLEKO ali kostum ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Slov. poročevalca«. 9989.5

ZAMENJAMA
ZA LEPO TRODELNO OMARO in KAVČ zamenjam nov elektrini gramofon s ploščami in preprogo 3x4, rabljeno. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca«. pod »Ugodna zamenjava«. 9969-7
KRAŠNI ŠPORTNI VOZICEK zamenjam za globoko, Rova Vidmar, Stanežič št. 10, št. Vid nad Ljubljano. 9973-7
ZA RADIO NOVEJŠE VRSTE zamenjam nova oblačila in čevlje. Zdrženje trgovcev v Radovljici. 10.005-7
GNOJ zamenjam za seno in kupim slamo. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 10.007-7
ZENESKE ČEVLJE št. 39, dobro ohranjene zamenjam za št. 39. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. Ogljed od 2. do 4. vs. 10.019-7

STANOVANJE išče
DVOSOBNO STANOVANJE z vrhom blizu Staciona zamenjam. Ponudbe pod »Zamenjava« na ogl. oddelku »Slov. poročevalca«. 9991-10
STANOVANJE, dvosobno, s priteklinami, v Ljubljani, zamenjam s stanovanjem 2 sob in kabinom in Celju. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.036-10
DVOSOBNO KOMFORTNO STANOVANJE v Šiški zamenjam za enako ali pa za enosobno v bližini središča. Ponudbe na oglašni oddelku »Slov. poročevalca« pod »Lepa zamenjava«. 10.062-10
LINOLEJ 3x2 m in preprogo tekoč kupim. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 9993-6
KOMPLETNE GUME 5.5x16, ali podobno, dobro ohranjene, tudi posamezne, kupim. Ponudbe na ogl. oddelku »Slov. poročevalca« pod »Takoj 11«. 10.067-6
SVETLOŠIVNE VOLNE 5 dlk kupim ali zamenjam za protivrednost. Naslov v oglašni oddelku »Slov. poročevalca«. 10.035-6

STARE KRPE VSEH VRST
krojaške odrezke in ves drug star material v vsaki množini je upravičeno nakupovati le
Državno podjetje za prmet z odpadki, Ljubljana - Vošnjakova ulica št. 22 b

POZIV
Delegat Ministrstva za industrijo in rudarstvo pri tvrdki
Deležna družba pivovarne „UNION“ v Ljubljani
poziva vse upnike, da prijavijo oz. dokažejo svoje morebitne terjatve do označene tvrdke najkasneje do 30. septembra t. l. vodstvu podjetja. Kasnejše zahteve ne bodo priznane.
Delegat: FRANC ŽUZEK
2207/a

Oglasni oddelak Slovenskega poročevalca
Telefon 38-32, 38-33.

SLUŽBO DOBI
raznašalec - raznašalka
za „Ljudsko pravico“, „Slovenskega poročevalca“ za mesto KRANJ.
2208/a

POZIV
Delegat Ministrstva za industrijo in rudarstvo pri tvrdki
Deležna družba pivovarne „UNION“ v Ljubljani
poziva vse upnike, da prijavijo oz. dokažejo svoje morebitne terjatve do označene tvrdke najkasneje do 30. septembra t. l. vodstvu podjetja. Kasnejše zahteve ne bodo priznane.
Delegat: FRANC ŽUZEK
2207/a

POZIV
Delegat Ministrstva za industrijo in rudarstvo pri tvrdki
Deležna družba pivovarne „UNION“ v Ljubljani
poziva vse upnike, da prijavijo oz. dokažejo svoje morebitne terjatve do označene tvrdke najkasneje do 30. septembra t. l. vodstvu podjetja. Kasnejše zahteve ne bodo priznane.
Delegat: FRANC ŽUZEK
2207/a

POZIV
Delegat Ministrstva za industrijo in rudarstvo pri tvrdki
Deležna družba pivovarne „UNION“ v Ljubljani
poziva vse upnike, da prijavijo oz. dokažejo svoje morebitne terjatve do označene tvrdke najkasneje do 30. septembra t. l. vodstvu podjetja. Kasnejše zahteve ne bodo priznane.
Delegat: FRANC ŽUZEK
2207/a

»SPECTRUM« d. d.
(J. CIGLAR)
tvornica ogledal in brusilnica stekla, LJUBLJANA, CELOVŠKA CESTA 81.
Sporočamo vsem svojim predvojnimi odjemalcem, da obratujemo v polnem predvojnem obsegu ter imamo na zalogi vso gost. steklenino kakor tudi kuhinjsko keramično (kamenina) posodo. — Vse v prosti prodaji.
2216/a

RAZGLAS
Obveščamo, da smo pooblastili tvrdko
»GOSAD«,
podjetje z gozdnimi sadeži, semeni in deželnimi pridelki d. d.
da za vso federalno Slovenijo samo ona zbira in nakupuje hrastove ježice po objavljenih cenah. »GOSAD« bo v ta namen organiziral v posameznih krajih sprejemališče, oziroma poveril s tem poslom že obstoječa tvrdka.
Ker so ježice velikega pomena za našo industrijo, vabimo vse, posebno pa našo mladino, da se z vso vneto lotijo zbiranja in tako tudi na tem poprišču pomagajo pri obnovi naše domovine.
Državno podjetje za promet s kožami in tekstilijami v Beogradu
2215/a

RAZGLAS
Obveščamo, da smo pooblastili tvrdko
»GOSAD«,
podjetje z gozdnimi sadeži, semeni in deželnimi pridelki d. d.
da za vso federalno Slovenijo samo ona zbira in nakupuje hrastove ježice po objavljenih cenah. »GOSAD« bo v ta namen organiziral v posameznih krajih sprejemališče, oziroma poveril s tem poslom že obstoječa tvrdka.
Ker so ježice velikega pomena za našo industrijo, vabimo vse, posebno pa našo mladino, da se z vso vneto lotijo zbiranja in tako tudi na tem poprišču pomagajo pri obnovi naše domovine.
Državno podjetje za promet s kožami in tekstilijami v Beogradu
2215/a

RAZGLAS
Obveščamo, da smo pooblastili tvrdko
»GOSAD«,
podjetje z gozdnimi sadeži, semeni in deželnimi pridelki d. d.
da za vso federalno Slovenijo samo ona zbira in nakupuje hrastove ježice po objavljenih cenah. »GOSAD« bo v ta namen organiziral v posameznih krajih sprejemališče, oziroma poveril s tem poslom že obstoječa tvrdka.
Ker so ježice velikega pomena za našo industrijo, vabimo vse, posebno pa našo mladino, da se z vso vneto lotijo zbiranja in tako tudi na tem poprišču pomagajo pri obnovi naše domovine.
Državno podjetje za promet s kožami in tekstilijami v Beogradu
2215/a

RAZGLAS
Obveščamo, da smo pooblastili tvrdko
»GOSAD«,
podjetje z gozdnimi sadeži, semeni in deželnimi pridelki d. d.
da za vso federalno Slovenijo samo ona zbira in nakupuje hrastove ježice po objavljenih cenah. »GOSAD« bo v ta namen organiziral v posameznih krajih sprejemališče, oziroma poveril s tem poslom že obstoječa tvrdka.
Ker so ježice velikega pomena za našo industrijo, vabimo vse, posebno pa našo mladino, da se z vso vneto lotijo zbiranja in tako tudi na tem poprišču pomagajo pri obnovi naše domovine.
Državno podjetje za promet s kožami in tekstilijami v Beogradu
2215/a

MILAN ŠPREGER
ŠOLSKI UPRAVITELJ
Po daljši bolezni je v 61. letu starosti podlegel 2. junija 1943. Pokopan je na središčem pokopališču.
Središče ob Dravi, Canada, v septembru 1945.
Žalujoča soproga BOŽA; otroci MILAN, DANICA in MARIKA; snaha EVA; vnuki in ostali sorodniki
2213/a

MILAN ŠPREGER
ŠOLSKI UPRAVITELJ
Po daljši bolezni je v 61. letu starosti podlegel 2. junija 1943. Pokopan je na središčem pokopališču.
Središče ob Dravi, Canada, v septembru 1945.
Žalujoča soproga BOŽA; otroci MILAN, DANICA in MARIKA; snaha EVA; vnuki in ostali sorodniki
2213/a

ANA ALAUF
ki je umrla nenadoma v sredo 12. septembra v 70. letu starosti.
Pogreb bo v soboto 15. sept. ob 10. iz Bešnice na farno pokopališče. v Javor.
Bešnica, 13. sept. 1945.
Neutolažljivi:
FRANC ALAUF, sin
2211/a

Dotrpel je naš nadvse ljubljani in nepozabni
Rajko Koritzky
višji poštni kontrolor
Pokojnika spremimo z njegovega doma Vič, Čampova 15, v petek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne na viško pokopališče.
Ljubljana, Postojna, dne 13. septembra 1945.
ŽALUJOČI OSTALI
2217/A

MILAN ŠPREGER
ŠOLSKI UPRAVITELJ
Po daljši bolezni je v 61. letu starosti podlegel 2. junija 1943. Pokopan je na središčem pokopališču.
Središče ob Dravi, Canada, v septembru 1945.
Žalujoča soproga BOŽA; otroci MILAN, DANICA in MARIKA; snaha EVA; vnuki in ostali sorodniki
2213/a

MILAN ŠPREGER
ŠOLSKI UPRAVITELJ
Po daljši bolezni je v 61. letu starosti podlegel 2. junija 1943. Pokopan je na središčem pokopališču.
Središče ob Dravi, Canada, v septembru 1945.
Žalujoča soproga BOŽA; otroci MILAN, DANICA in MARIKA; snaha EVA; vnuki in ostali sorodniki
2213/a

ANA ALAUF
ki je umrla nenadoma v sredo 12. septembra v 70. letu starosti.
Pogreb bo v soboto 15. sept. ob 10. iz Bešnice na farno pokopališče. v Javor.
Bešnica, 13. sept. 1945.
Neutolažljivi:
FRANC ALAUF, sin
2211/a

Dotrpel je naš nadvse ljubljani in nepozabni
Rajko Koritzky
višji poštni kontrolor
Pokojnika spremimo z njegovega doma Vič, Čampova 15, v petek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne na viško pokopališče.
Ljubljana, Postojna, dne 13. septembra 1945.
ŽALUJOČI OSTALI
2217/A